

אתגרת

בשבע 1109 | י"ח באב תשפ"ד, 22.08.24

קדיש, סוף: עפרה לקס מסכמת
11 חודשים למלחמת שמחת תורה

אביגיל מייזליק על שבת
כלה עצובה ושבת חתן מאושרת

צילום: שלומי יוסף

"שמאלונים, דיבורהם מספיק"

אחרי שבחר לשתוק בשנת ההפגנות בקפלן,
שכמעט קיפחה את פרנסתו כבעל מסעדה, אורי
מלמד החליט לפרוץ בפודקאסט סאטירי ונוקב,
שלא עושה הנחות לאף אחד ומעניק לימין חופש
ביטוי על מלא // **הדס צורי**

ידידיה מאיר

yedidyameir@gmail.com

תיכף נשוב

על נצר חזני, ונצר חזני של מעלה

יהדות גוש קטיף, הורה בג"ץ להשאיר את בתי הכנסת שלמים, כדי שלא להראות לעמי העולם כיצד יהודים מחריבים את בתי התפילה שלהם בעצמם... דקות לאחר עזיבת כוחות צה"ל את אזור חבל עזה והפקרת השטח, ובאחד מרגעי השפל של העם היהודי בתקומתו בארץ ישראל, אפשרה מדינת ישראל למחבלים הרוצחים ובני העוולה לעלות ולחלל את המבנה הקדוש, המפואר והיקר לנו מאוד.

בזעקות ניצחון ובקריאות 'אטבח אל יהוד', אחוזי אמוק ואוחזים בגרזנים, התנפלו מאות מבני העוולה על המבנה הקדוש והחריבו אותו עד היסוד. וכך עשו לעשרות בתי כנסת נוספים בגוש קטיף. מראות בתי הכנסת המחוללים והשרופים מלווים אותנו עד היום. בית כנסת נאה זה, הינו רצונה של קהילת נצר חזני המחודשת לתיקון חילול הקודש הנורא שנעשה שם. ותפילה חרישית נישאת במבנה הקדוש, כי התיקון עוד יושלם ונשוב, נשקם ונבנה מחדש גם את בית הכנסת בגוש קטיף בעז"ה, במהרה בימינו אמן."

אמן! בכל פעם שאני קורא את הטקסט הזה בכניסה לבית הכנסת, העיניים מתלחלחות, ואז אני לוקח נשימה, כנס פנימה, אל היכל בית הכנסת ההומה מתפללים, ושוב יש שם חתיכת טריגר: הפסוק שמתנוסס בגדול מעל ארון הקודש הוא "ה' שמעה תפילתי ושועתי אליך תבוא". וואו. זה כבר מציף אותי במחשבות אפילו יותר מכיכר הכניסה. הרי הפסוק הזה הפך לסמל. סמל לתפילה שלא נענתה. זה מה שכולנו שרנו, זעקנו, בכינו, השבוע לפני 19 שנה, בשיא הגירוש. חשבנו שהיה לא תהיה. אבל זה היה, ונצר חזני ויתר היישובים הפזורים נחרבו, והתושבים גורשו, ובתי הכנסת חוללו. ואז אחרי תקופה נוראה במלונות ובקראוולות המגורשים הקימו מחדש את היישוב ואת הבתים ואת בית הכנסת. ומה הפסוק שהם בחרו לחקוק בכותל המזרח שלו, הפסוק שבו יזכרו בכל תפילה, שלוש פעמים ביום? "ה' שמעה תפילתי ושועתי אליך תבוא". כן, למרות כל מה שעברנו אנחנו לא מפסיקים להתפלל, לא מפסיקים לקוות. וה' עוד ישמע תפילתנו, ושועתנו אליו תבוא.

השבת נקרא את פרשת עקב, המשך הנאום האחרון של משה רבנו. כמה דברי הפרידה של משה רבנו רלוונטיים לימים מאתגרים אלה: מההבטחות הגדולות שלהן נזכה, הברית והחסד שנשבע הקב"ה לאבותינו, אם רק נלך בדרכם - בדגש על ניצחון (מוחלט!) על האויבים - ועד האזהרות מה יקרה, חלילה, אם נשכח שהקב"ה "הוא הנותן כוח לעשות חיל". ואם נאמר לעצמנו: "כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה". נראה לי שהשנה אפילו לא צריך לפתוח מפרשים בפרשת עקב. המציאות לצערנו היא הפירוש הכי ברור למה שקוראים בפרשה.

ובכל זאת, אני רוצה לצטט את אחד המורים הגדולים לתנ"ך בדור האחרון (ואולי מדויק יותר: אחד המורים המרגשים לתנ"ך), חנן פורת ז"ל. אל דברים שהוא כתב על הפרשה לפני 19 שנה. אבל לפני זה, כדי להבין את ההקשר, הקדמה קצרה שכותבת מי שערכה במשך שנים במסירות את העלון השבועי שלו 'מעט מן האור', שלימים הפך לסדרת ספרים בשם הזה, מיכל אורחי (רוזיליו):

"עקירת היישובים וגירוש התושבים מאדמתם מגוש קטיף וצפון השומרון נקבעה ל"א באב תשס"ה. באותה שנה, נקרא החומש שמכין אותנו לכניסה לארץ, לכיבוש ולהתנחלות, על רקע חורבן והרס ההתיישבות. עקירת היישובים הייתה אירוע קשה וללא ספק היוותה

1 בדרך חזרה הביתה מהבילוי המשפחתי במרינה באשדוד נכנסנו ליישוב נצר חזני.

לפני שאמשיך, חשוב לי להבהיר: כשאני כותב "הבילוי המשפחתי במרינה באשדוד", הכוונה שהמשפחה ירדה לפעילות בחוף הים ואני נשארת ברכב במזגן. למה? כי היה חם מאוד ולח מאוד, ואם הייתי יוצא מהמזגן הייתי הופך לאבא עצבני ובלתי נסבל מאוד. אשר על כן חלוקת העבודה היא כזאת: אני אחראי לכל מה שקורה בתוך הרכב, שזה אומר נהיגה, ניווט, תדלוק, בחירת שירים בדרך, עצירות ופינוקים ב"ל", מציאת מנייני דרכים לתפילת מנחה לפני השקיעה - ואשתי אחראית לכל השאר (במקרה של המרינה זה היה שייט אבובים, כמדומני. או שייט בנגות. או שייט מלפפונים. לא זוכר בדיוק, משהו עם שמש וזיעה).

לא אאריך עכשיו בנושא, למרות שיש הרבה מה, כי זה לא ענייני של הטור השבועי. אבל חשוב לי להבהיר את הדברים בצורה שאינה משתמעת לשני פנים. שאף אחד מהקוראים לא יעשה חלילה שימוש לא נכון בדבריי, כדי להצדיק את הצד שלו בוויכוח המשפחתי על החובה, כביכול, של כל בני המשפחה להשתתף בטיולים ו/או בילויים משפחתיים בטיטוריות חוץ-מזגניות.

2 אז איפה היינו? אה, בשער של נצר חזני. היישוב של מגורשי גוש קטיף שקם מחדש באזור נחל שורק, צמוד למושב הוותיק יסודות. בשנים האחרונות אני מבקר שם מעת לעת (אחותי וגיסים גרים שם), ותמיד תמיד כיכר הכניסה ליישוב גורמת לי לשקוע במחשבות של עצב ושל תקווה. במרכז הכיכר ניצבים שלושה דקלים (מגוש קטיף?), מתחתיהם מין מיצג כזה של גלי ים כחולים, זכר לחוף הקסום ההוא, וביניהם כתובות בגדול חמש מילים: "תשיבנו אל החבל ואל הנחלה".

ובכל פעם זה מכה בי מחדש. תבינו, מיד אחרי שעוברים את הכיכר, נכנסים ליישוב פורח ומבלבל עם בתים גדולים ומעוצבים ועם גינות פורחות. אבל הכיכר הזאת בכניסה בעצם מכריזה בקול גדול: אל תתרשמו רק מהחיצוניות ומכל הדברים היפים שעוד מעט תראו כאן, הלב של מי שגרים פה נשבר. הם מתגעגעים למשהו אחר.

ואולי הכיכר בכניסה לנצר חזני היא מיקרוקוסמוס. המילים "תשיבנו אל החבל ואל הנחלה" לוקחות אותי אל הפרק בתהילים שעוד מעט נאמר שבע פעמים לפני תקיעות שופר: "יבחר לנו את נחלתנו, את גאון יעקב אשר אהב סלה". אנחנו מתפללים לשוב לא רק לארץ ישראל, ולא רק לגוש קטיף, אלא לבית המקדש. וכמו נצר חזני, כך גם מדינת ישראל כולה: ברוך השם יש יישובים פזורים, אנחנו כבר לא בגלות, חזרנו לארץ אבותינו, הקמנו מדינה לתפארת. וזה מדהים. אבל אנחנו רוצים יותר. רוצים לשוב אל הנחלה.

לפעמים אני מקיף את הכיכר יותר מפעם אחת, כדי לשהות שם עוד רגע לפני שאני נכנס ליישוב. אגב, זוכרים מתי אמרנו את המילים האלו בפעם האחרונה? בהושענות להושענא רבה, יום לפני שמחת תורה, ממש בבוקר שישש באוקטובר: "תתנו לשם ולתהילה, תשיבנו אל החבל ואל הנחלה, תרומנו למעלה למעלה". כמה התפילה הזאת נצרכת מאז.

3 בנצר חזני יש לא רק בתים חדשים ויפים, אלא גם בית כנסת גדול וחדש ומפואר. אבל שוב, מאחורי כל זה מסתתר כאב גדול. בכניסה למבנה החדש יש שלט עם תמונה של בית כנסת פחות גדול ופחות מפואר, זה שהיה בגוש קטיף, ומתחת התמונה הטקסט הבא: "היישוב נצר חזני הוא ראשון היישובים של גוש קטיף. טקס העלייה לקרקע התקיים בכ"ב בשבט בשנת תשל"ז (1977), בדיונות החול השוממות ברצועת עזה, שנקראו על ידי הערבים השכנים תושבי דיר אל בלאח 'השטח המקולל'. היישוב החקלאי התפתח והפך למקום פורח ומשגשג ויפהפה אשר בנה לו דור המשך של חקלאים ועובדי אדמה שגולדו וגדלו במקום. בית הכנסת שימש כמרכז החיים ביישוב, וקירותיו ספגו את קולותיהם של חתנים בחתונתם, של ילדים בחגיגות בר המצווה ואת קולותיהם של התינוקות בברית המילה. בשנת התשס"ה (2005), עם החלטת ממשלת ישראל על גירוש

נקודת ציון שהשפיעה על חנן ז"ל. הדבר בא לידי ביטוי בעת שכתב בשנה זו, ובשנים שאחריה, את מאמריו לפרשות ספר דברים. חנן לא הפסיק להתייחס לגירוש ולעקירה, מתוך כאב על מה שקרה ומתוך תפילה וציפייה שעוד ישובו הבנים לאדמתם. בשנת הגירוש, בשבת פרשת עקב, כתב מאמר שכולו זיכרונות, תמונות ודמעות."

5 וכך כתב חנן בערב שבת פרשת עקב לפני 19 שנה: "אני יושב בשעה זו בביתי שבכפר עציון, ומבקש לכתוב דברי תורה ל'מעט מן האור', אך מחשבותיי נודדות שוב ושוב מעבר להרי חברון, אל גוש קטיף שלחוף הים, ולא נותנות לי מנוח. זה עתה שבת, לאחר ימים רבים, מגוש קטיף החרב, שיושביו נעקרו ממנו והושלכו ככלי אין חפץ בו למרחקים. באוזני מהדהד ללא הרף הפסוק 'גם ציפור מצאה בית ודרור קן לה...'; ורק אנשי גוש קטיף נעים ונדים עכשיו ללא בית, לאחר שגורשו מקינם הטוב והחם. ולנגד עיניי ניצבים בשורה ארוכה כל המראות וכל הפנים והשמות, והם דוחקים בי וקוראים אליי: אל תסיח דעתך מעימנו, והבא לחברך מעט מהאור הגדול שחווית במחיצתנו. יהיה זיכרוננו דבר תורה חי. והם שמים את עטי בידי, ונוטלים אותה ומכתיבים לה בעל כורחה, כך ללא סדר, בהמולה אחת גדולה".

6 ומתוך כל המראות, הפנים והשמות, חנן פורת מסיים ברגע אחד שלא עוזב אותו. והוא קשור בכניסה ליישוב נצר חזני. לא נצר חזני של היום, אלא נצר חזני של אז, של החבל והנחלה: "בדרכי למעמד הפרידה בנצרים, מעוז האמונה האחרון שנותר, חלפתי על פני היישוב קטיף, ועיני צדה את כרות הענק שנתלתה על שער היישוב, ועליה כתוב כמו פתק על דלת בית: 'אתך נשוב!'. נאיבים שכמותכם, חייכתי חיוך מר, לו יהי חלקי עימכם... ולפתע שאלתי את עצמי: מה על הכרזה שהתנוססה לכל אורך השער של נצר חזני ועליה נכתב באותיות ענק: 'בנצר מאמינים בקב"ה באמונה שלמה!?' האם נותרה על כנה גם לאחר ההפיכה? סובבתי את רכבי ופניתי לנצר חזני. בהגיעי לשער היישוב חשכו עיניי. השער כולו נעקר מציריו והוא הושלך הצידה עקום ומפוחם, כמובן ללא הכרזה. ושוב ככפעם הקודמת שבה ראיתי את הכרזה, לא יכולתי שלא להרהר ברב יצחק עדאמה הי"ד, הרב של נצר חזני, שחינך את כל אנשי היישוב לעבוד את ה' יתברך באמונה שלמה, ולשאול בדמעות: זו תורה וזו שכרה?"

בברכיים כושלות עליתי על רכבי לבקש את ביתם של איציק וציפי כהן, שבו התארחתי פעם ופעמיים. ולהפתעתי מצאתים בביתם. הם שבו אליו לאחר שגורשו ממנו, על מנת לארוז את חפציהם. לפרק את מה שניתן לפני שיהרס כליל. איציק, מיוזע כולו בלהט העבודה, חיבק ונישק אותי ואמר: כמה טוב שבאת. איני יכול להציע לך כוס תה, רק חיבוק חם של אהבה. איציק, אמרתי לו בקול רועד, אינני יכול להירגע. תראה מה עשו לשער היישוב. איך רמסו ברגל גאווה את כרות הענק 'בנצר מאמינים בקב"ה באמונה שלמה!'. תראה איך השפילו עד עפר את כל האמונה שעליה חינך הרב יצחק עדאמה הי"ד.

חיך איציק ואמר לי: את הכרזה שעל השער הם יכולים לעקור, אבל לא את האמונה שבלב. כאן נשארו דברי רבי יצחק מורנו ורבנו עמוק עמוק. ומכאן לא ייעקרו אף פעם. וציפי אשתו הביטה בעיניים טובות ואמרה: אותנו לא יעברו לעולם. אנחנו עוד נשוב לכאן.

ואז חייכתי לעומתם מבעד לדמעות וידעתי: עם אנשים כאלה עוד ננצח במערכה. ובהם ובבניהם עוד יתקיימו, חרף כל המחריבים וההורסים, הפסוקים החותמים את פרשת עקב: 'כל המקום אשר תדרוך כף רגליכם בו, לכם יהיה. מן המדבר והלבנון עד נהר פרת ועד הים האחרון יהיה גבולכם. לא יתייצב איש בפניכם!'"

אנחנו קרובים לזה יותר מאי פעם. הרי חיליינו כבר שם בימים אלה. צה"ל שב אל החבל ואל הנחלה. המציאות הנוראה החזירה אותו לשם. כי הרי אי אפשר אחרת. ועכשיו נשאר רק להתיישב שם. לא רק למען עתיד גוש קטיף, למען עתיד שדרות ואופקים ובעצם גם תל אביב. זה יקרה בעזרת ה'. הילדים שלי עוד יעשו שייט אבובים בחוף היפה של גוש קטיף. אני עוד אהכה להם שם בחוף ברכב הממוזג. ●

ללמוד וללמד

מכללת "אורות ישראל"
קמפוס "מורשת יעקב" רחובות

בית הספר המוביל ללימודי תואר שני M.Ed.

תואר שני בשנה אחת בקמפוס!

מבצע
לזמן מוגבל
פסוק מדמי רישום
לנרשמים עד
י"ג אלול תשפ"ד
16/09/2024

התוכנית לתואר שני מאפשרת ללמוד לתואר M.Ed. במגוון מקצועות מבוקשים

ניהול וארגון
מערכות חינוך

ייעוץ חינוכי

הוראת מתמטיקה
למסלול העל יסודי**

הוראת היסטוריה
של עם ישראל**

מלגת שכ"ל לזכאים***

לנרשמים עד לתאריך ח' באלול תשפ"ד, 11/09/2024

תוכנית מיוחדת להסבת אקדמאים לתואר M.Ed. תואר שני בשילוב תעודת הוראה (M.Teach)**

מלגת שכ"ל לזכאים***

לנרשמים עד לתאריך ח' באלול תשפ"ד, 11/09/2024

כהערכה על פועלכם מכללת 'אורות ישראל'
מעניקה מלגה על סך 3,000 ₪ למשרתים מעל 60 יום.***
בנוסף מתווה הקלות מיוחד לזכאים.

מילואימניקים,
אוהבים אתכם!

מגוון מלגות
ייחודיות

בשילוב למידה
היברידית ומקוונת

אווירה
תורנית

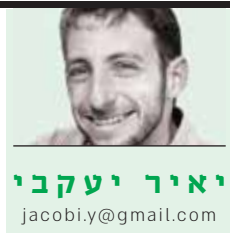
אפשרויות מימון ומלגות לזכאים (הלוואה מותנית / החזרי שכ"ל ומענקי שעות / הסתדרות וארגון המורים / מלגות דיקן וכו')

צבי שטיינמן 3, רחובות | חפשו בגוגל "תואר באורות רחובות" 1-800-500-210 | harshama@orot.ac.il
☎ תואר ראשון: 052-4004545 | תואר שני: 052-5001313

*הלימודים יתפרשו על פני שלושה סמסטרים בקמפוס (ייעוץ חינוכי-סמסטר רביעי מקוון) שכן הלימוד דו שנתי**הענקת התואר מותנת באישור המל"ג***בכפוף לתקנון. אין כפל מלגות.
****במוסדות האקדמיים במגזר הדתי בישראל, בהיערכותם ללימוד מרחוק ובחויית הלימוד בימי הקורונה, על פי סקר מיוחד של התאחדות הסטודנטים באמצעות מכון "מאגר מוחות" 2020 |
פתיחת התוכנית מותנית במספר הנרשמים | חלק מהלימודים מתקיימים בימים מרוכזים | טל"ח

יאיר יעקבי
jacobi.y@gmail.com

שני קונילמל ואחד יעקבי

אותי, ולמען האמת אני לא יכול להאשים אותו. אני הרי צל של האדם החופשי שהייתי פעם. זוכרים שהיה פעם סרט שנקרא 'שני קונילמל'? על בחור חסיד צעיר ומגמגם שמגלה שיש לו תאום או משהו כזה. קלאסיקה ישראלית. אז היה שם שיר מוצלח אחד שפזמונו הולך ככה: "אומרים כי אני אינני אני, על כן אני נבהל, כי אם אני אינני אני, אז מי אני בכלל?". קיצור ככה הרגשתי, אם המחשב לא מזהה אותי אז מי אני בכלל? על כל פנים, בהשראה של רגע מתחתי בעזרת אצבעותי את השקיות הכבדות ששכנו להן מתחת לעיניים שלי והופ, המחשב נפתח בשעה טובה.

מיד נכנסתי למסמכים האחרונים כדי לראות באיזה מצב השארתי את הפרויקט ההוא של אברמסון, אבל למען האמת כל הטרחה הטכנית סביב המחשב בעיקר עשתה לי חשק לראות את הסרט 'שני קונילמל'. אז נכנסתי לנטפליקס בהנחה שהחבר'ה שם בטח לא הרשו לעצמם לוותר על זכויות ההקרנה של הקלאסיקה הישראלית שאני ועוד אחדים רבים מהקוראים זוכרים איכשהו. לא היה. אין ברירה, נצטרך להוריד את הסרט פיראטית. חיפוש זריז בגוגל העלה שקונילמל הזה זה בכלל טרילוגיה. הייתם מאמינים? בדיוק כמו שר הטבעות רק שונה לגמרי בכל הבחינות. הסרט הראשון הוא אכן 'שני קונילמל' כמו שזכרתי, אבל יצאו אחריו 'קונילמל בתל אביב' ותאמינו או לא, 'קונילמל בקהיר'. שלושתם אגב משתייכים על פי הגדרת ויקיפדיה ל"סוגת סרטי געפילטע פיש". הלוואי שהייתי ממציא את זה.

בכל אופן, הסרט היחיד מהם שמצאתי לצפייה ישירה ביוטיוב היה 'קונילמל בתל אביב'. שעה וחצי של קסם ישראלי נוסטלגי מתובל אגרסיבית בכל הסטראוטיפים העדתיים והמגזריים שאתם יכולים לדמיין ושעד היום אנחנו לא מצליחים לנער מעלינו. איך אני יודע? כי ישבתי לצפות, אלא מה. פטור בלא כלום אי אפשר וחבל לנסות. סיימתי את הצפייה בדיוק כשהאישה והילדים חזרו הביתה והואילו בטובם לגאול אותי מחברתי. מאוחר יותר באותו ערב התקשר אברמסון לשאול מה קורה עם הפרויקט. הסברתי לו שלא עלה בידי, ואפשר היה לשמוע את האכזבה בקולו. רציתי לשתף אותו בזה שאי אפשר למצוא את 'שני קונילמל' המקורי ברשת אבל לא חשבתי שהוא יעמוד בעוד אכזבה. ואומנם היה לי מצפון על הדליין שנמרח, אבל אני חייב להודות שגם חשתי תחושת הקלה גדולה. אחרי הכול, רצון לעבוד שמלווה מיד בצפייה דחיינית בתכנים נוסטלגיים באינטרנט זה הכי יעקבי שיש. סוף סוף אני מזהה את עצמי. ●

ביום ראשון השבוע אשתי לקחה את כל הילדים לביקור אצל ההורים שלה. אני אכתוב את זה שוב כדי לוודא שאתם מבינים את האירוע: אשתי לקחה את כל הילדים לביקור אצל ההורים שלה. אבקש מהעורכת שתכתוב את זה בכולד כדי לוודא שהבנתם. היא בטח תסרב, אבל אתם תזכרו שביקשתי. היא סירבה, נכון? ידעתי. לא חשוב, הנקודה היא שהיעקביני מרצונה החופשי השאירה אותי לבד בבית לשבע שעות. וכבר קראתי פעם בספר פילוסופיה שהדבר הכי גרוע שאדוקים יכול לתת לך זה את מה שאתה רוצה. כי באמת לא ידעתי מה לעשות עם עצמי. אגב אני חייב להתוודות - לא קראתי את הציטוט הזה בספר פילוסופיה, ראיתי את זה בסטורי של 20 שניות באינסטגרם כי למי יש זמן לקרוא ספר באוגוסט. שזו בעצם הנקודה שאני מנסה להמחיש - מי למען השם מוצא את עצמו לבד עם עצמו בקיץ?

אני לא זוכר מתי בפעם האחרונה הייתי לבד איתי. מה יש לי במושותף עם עצמי בכלל? על מה נדבר כל הזמן הזה? מה, נשב על הספה ונבהה בעצמנו? זו לא צורה להתייחס לעצמך. ניסיתי להיזכר מי אני ואם היו לי אי אלו תחביבים משלי פעם, דברים שנהניתי לעשות עם עצמי. לישון! כן, לישון תמיד אהבתי. גם הייתי טוב בזה. "אין מה לעשות איתו, הוא רק רוצה לישון!" היו שרות עליי פעם הבריות. אז הנה, הזדמנות לחזור למה שאני טוב בו. נכנסתי למיטה, הדלקתי מוזן, השתקתי את המכשיר הסלולרי והתכוננתי לשינה המתוקה שתגיע. אבל אחרי דקות ארוכות נוכחתי לדעת שאני לא יכול להירדם אם אין ילד בן שלוש שבועט לי בלסת וילד נוסף בן שמונה שמראש יודע שיהיה לו חלום רע "אז חבל לא להתחיל את הלילה אצלכם וזהו". בלית ברירה לקחתי את השלט של המוזן והתחלתי לחבוט לעצמי בצלעות בתקווה שזה ירדים אותי איכשהו, אבל כל מה שהצלחתי לעשות זה להעביר את המוזן בטעות לחום. מפה לשם ויתרתי על עניין השינה והחלטתי בהשראה של רגע לעבוד. כן, זכרתי במעומעם שפעם גם הייתי עושה דברים למחיית ולפרנסת דרי הבית. משהו שקשור לכתביה. נדמה לי שיש אפילו דליין לאיזה פרויקט בשביל סטודיו דוב אברמסון. נשפתי על המחשב הנייד, ואחרי שעגנת האבק סרה ממנו הדלקתי את המחשב. נו, סיסמה הוא רוצה הפלישתי זהו. לך תזכור מה הסיסמה שלך. "סומסום היפתח", ניסיתי. לא פתח. טיפש כמוני, הרי שומשום זה בשי"ן. עדיין לא פתח. התחלתי לחשוב שלשומשום אין דבר וחצי דבר עם סיסמת המחשב שלי. למזלי נזכרתי שאפשר להיכנס למחשב גם עם זיהוי פרצוף. קירבתי את הפנים למצלמה. הפלישתי לא זיהה

-לא הייתי מחליף את האנונימיות שלי בעד שום הון ובעד פרסום? -זה כן

מערכת הביטחון: מדינת ישראל מסוגלת להכיל את השמדתה ואת הגליית כל אזרחיה הנותרים למדינות מפלט בחוץ לארץ, אם נצטרך תמיד נוכל לחזור

אשתי: מה תרצה במתנה לט"ו באב?
אני: מאמי, את המתנה הכי טובה שאני יכול לבקש
אשתי: אחלה, אני רוצה עגילים

מסתמן: שנת הלימודים תיפתח כסדרה, אבל כסדרה ישראלית כזו ששני הפרקים הראשונים אחלה אבל אז זה מידרדר מהר ויוצאים לפגרה שבכלל לא ברור שחוזרים ממנה

חיפוש זריז בגוגל העלה שקונילמל הזה זה בכלל טרילוגיה. הייתם מאמינים? בדיוק כמו שר הטבעות רק שונה לגמרי בכל הבחינות. שלושתם אגב משתייכים על פי הגדרת ויקיפדיה ל"סוגת סרטי געפילטע פיש". הלוואי שהייתי ממציא את זה

שגריר אצלנו לא צריך...

שגריר אצלנו לא צריך
להשבע
אמונים
למלכה

רק לשדר

את חיליק מהמחלקה

שגריר אצלנו לא צריך
לאכול
סושי ביפן

רק לשלוח

את המס' של שירן למתן

שגריר אצלנו לא צריך
לרקוד עם
חצאית
בהוואי

רק לנסות

לשדר את ניתאי

הצטלה אשגריים באב ומצא כלה לחבר שלך!

בשיתוף:

054-3232187

shagririm.org.il

דביר שרייבר
dvirbe7@gmail.com

מבצע סבתא

בלי מסכים, בלי ממתקים, עם פנסיון מלא ושעה אחת שכל הנכדים רבים זה עם זה. בלועזית קוראים לזה אוגוסט, בעברית קייטנת סבתא וסבא

מסכים עוד מעדנים. כי זה מלא סוכר. ואתם תמיד מתחילים לאכול ואז אומרים שאתם לא אוהבים. אתם כן אומרים. אתם כן אומרים. שלא. הלו."

"אני מרגיעה פה שני ילדים ומוציאה מהעריסה את האחיינית שלך שהתעוררה. תמשיך."

"אוקיי. אחרי הפעילות במתנ"ס רעות הולכת למסיבת פיג'מות, גלעד הולך לחבר ויואבי הולך לישון, אחרת כל היום שלו משתבש. אחרי שהוא קם אמא של שירה לוקחת אותו לאחותה שאוספת את גלעד מהחבר והולכת איתם לפארק, משם שירה, אם היא תצליח להגיע בזמן, תיקח אותם לטיפת חלב ותכין להם ארוחת ערב ומקלחות, אם היא לא תירדם באמצע, ואז בשאיפה אנחנו הולכים לישון אם הילדים יסכימו, ובבוקר אני מקפיץ את שירה, אוסף את רעות מהחברה ולוקח את שלושתם לבדיקת שיניים שנדחתה מפברואר בגלל שהרופא היה חולה, ואז..."

"בקיצור, איפה אתה רוצה שנפגוש אתכם?"

"זהו, זה מה שרציתי לשאול, האם תוכלו..."

"איפה לפגוש אתכם?"

"מחוץ למרפאה."

"סגור. והם יהיו אצלנו עד שיבוא המשיח או עד שיבוא אחד בספטמבר."

"אם לא תהיה שביתה. ממש תודה רבה אמא."

"שטויות, בשביל זה יש סבא ואוגוסט בסבתא."

"אבל אמא, אנחנו ממש ממש מבקשים בלי מסכים, בסדר?"

"נו ברור. מה אנחנו, בית קולנוע? כולם יהיו על מסך אחד."

"לא, אמא..."

"מה, כי הם יריבו? שריבו."

"לא אמא, אני לא מסכים למסכים."

"אתה מגזים."

"אמא..."

"אל תדאג. הם יאכלו ארוחת בוקר, ואז ארוחת עשר, ארוחת צהריים, שעת סיפור, שעת יצירה, שעת יצר הרע..."

"מה זה?"

"השעה הזאת ביום שהם מתחילים להציק אחד לשני. אל תדאג, אנחנו ערוכים ומוכנים, אפילו הממ"ד מוכן."

"אתם צופים מתקפה של טילים?"

"יותר בכיוון מתקפה של חיתולים. מה זה הרעש אצלכם אזעקה?"

"לא, סתם ילד צורח. שירה, אמרתי שאני לא מרשה יותר!"

"רעות. שירה היא אשתך."

"נכון... האוגוסט הזה חרפן אותי לגמרי. לא זוכר איך קוראים לי, לא יודע איזה יום היום, שום דבר לא ידוע, שום דבר לא קבוע, יש בחיים שלי רק שני דברים שאני יודע שיקרו בוודאות מתישהו: שביתה, ומילואים."

"אל תדאג, ניפגש ביום שני ליד מרפאת השיניים ויהיה בסדר."

"תודה רבה. ו... אמא..."

"מה?"

"בלי ממתקים, בסדר? לא להרעיף עליהם שטויות, גם ככה החורים שלהם מלאים שיניים."

"אי אפשר בלי ממתקים אצל סבתא."

"טוב, אז רק ממתק אחד. ארבעה. ורק אחרי האוכל. בסדר אמא?"

"בסדר, בסדר, הם לא יקבלו יותר מחמישה-שישה ממתקים בשעה."

"ממש תודה רבה, אמא."

"אין על מה, בשביל מה יש אוגוסט בסבתא וסבא."

לא יותר מחמישה-שישה ממתקים בשעה. אילוסטרציה

"אין שום בעיה. אמרתי גם לאחים שלך שאם הילדים ממילא פה אז שתישארו כבר כולכם לשבת."

"לא יהיה צפוף?"

"אז יהיה צפוף, לא נורא. אז אני אעמוד במטבח כל יום שישי, בסדר. ואבא ישטוף כלים כל הלילה, מה קרה. מה קרה? מה קרה?!"

"הי אמא."

"שלום מתוק, מה נשמע? מאיפה אתה מתקשר?"

"מהסופר, יצאתי לקניות עם הילדים."

"קניות? אתם לא אצלנו בשבת?"

"כן, אבל אני צריך להעביר איתם איכשהו את החופש. שומעת אמא, רציתי לשאול..."

"אם אפשר להביא אותם אלינו. נו ברור, בשביל מה יש סבא וסבתא באוגוסט. מתי?"

"אז זהו, זאת לוגיסטיקה קצת מורכבת. לא, את זה אני לא מרשה!"

"מה?"

"כלום, הילדים פה שמו בעגלה איזה ממתק. יש לך דקה?"

"כן, תוך כדי שאני רודפת פה אחרי הבן של אחותך."

"מה, שלושתם אצלך?"

"בשביל מה יש סבא וסבתא באוגוסט? אחד מתרוצץ פה, אחת ישנה, והגדול הרגע הצליח להרדים את אבא."

"איך הוא עשה את זה?"

"אבא סיפר לו סיפור."

"תראי מה חשבתי: בשבת..."

"אה, אתם בסוף לא באים?"

"אתם מעדיפים שלא נבוא?"

"אתה שמעת ממני דבר כזה? בשביל מה יש שבתות באוגוסט?"

"לא, כי אם יש בעיה..."

"אין שום בעיה. אמרתי גם לאחים שלך שאם הילדים ממילא פה אז שתישארו כבר כולכם לשבת."

"לא יהיה צפוף?"

"אז יהיה צפוף, לא נורא. אז אני אעמוד במטבח כל יום שישי, בסדר. ואבא ישטוף כלים כל הלילה, מה קרה. מה קרה? מה קרה?!"

"מה קרה?"

"האחיין שלך הרביץ לבן דוד שלו וזרק אותו מהספה. אבל נראה לי ששניהם בסדר. בקיצור תבואו."

"בשמחה הייתי מציע שגם אנחנו נביא משהו, אבל אנחנו יוצאים עם הילדים בשישי למעיין כדי שהם לא יהיו כל היום באמרתי שאני לא מרשה, נכון?"

"מה?"

"סליחה, דיברתי אל הילדים. הם מנצלים את חוסר תשומת הלב שלי ודוחפים לעגלה כל מיני שטויות. וזאת אפילו לא העגלה שלנו. רעות, שאבא אומר לא אז זה לא! טוב, אבל רק אחד לכל אחד. בסדר, שניים."

"שננסה לדבר יותר מאוחר?"

"לא, אני צריך לבדוק איתך לפני שאני סוגר עם ההורים של שירה."

"מה יש לבדוק? אתם באים לשבת, לא?"

"כן, אבל במוצ"ש אנחנו חוזרים הביתה."

"ברוך השם."

"מה?"

"ברוך השם הספה בסדר. וגם האחייין שלך."

"קורנפלקס אחד וזהו, אני לא מרשה יותר. טוב, שלושה."

"מה?"

"לא, דיברתי אל הילדים. אז אמא, תראי מה חשבתי: ביום ראשון בבוקר אמא של שירה תיקח את הילדים לפעילות במתנ"ס, ביום רביעי שירה לא עובדת וביום חמישי אנחנו מקווים שיבוא המשיח."

"הלוואי שיבוא כבר מחר."

"הלוואי. אבל אם לא אז לא, לא, לא רעות, אמרתי שאני לא

מסלולי הלימוד לתואר ראשון

הפקולטה לכלכלה
B.A. בכלכלה וחשבונאות
(לקראת רישיון "רואה חשבון")
B.A. בכלכלה וניהול
B.A. בכלכלה ושוק ההון
B.A. בכלכלה ולוגיסטיקה

הפקולטה לעבודה סוציאלית
B.S.W. בעבודה סוציאלית
B.S.W. תוכנית להסבת אקדמאים

ביה"ס למדעי הבריאות
B.A. בבריאות הציבור
B.Sc. במדעי התזונה
תכנית ארבע שנתית כולל הכשרה
מוכר כקדם רפואה
B.S.N. בסייעוד
B.S.N. בסייעוד - תוכנית להסבת אקדמאים

מדעי החברה
B.A. בקרימינולוגיה
B.A. בכסיכולוגיה
B.A. בפוליטיקה וממשל
B.A. בתיירות

מדעים מדויקים
B.Sc. במדעי המחשב

B.A. בלימודים רב-תחומיים
במדעי החברה במסלולים:
(המסלולים לא יצוינו בתעודת הגמר אלא בנספח גיליון ציונים)
מינהל עסקים
משאבי אנוש
חינוך

מסלולי הלימוד לתואר שני

M.S.W. בעבודה סוציאלית <
M.A. בכלכלה יישומית <
M.A. בקרימינולוגיה <
M.A. עם תזה בקרימינולוגיה קלינית <
M.A. עם תזה בכסיכולוגיה רפואית <
M.Sc. במדעי המחשב <

המכללה האקדמית אשקלון
Ashkelon Academic College

www.aac.ac.il

האקדמית אשקלון

צעד חכם. עתיד מבטיח!

20.09.24
י"ז באלול
9:00 - 12:00

**יום
פתוח**

50% הנחה

בדמי הרישום שנה ראשונה חינם*

קמפוס חרדי
08-6210080

מכינות קדם
אקדמיות

מעונות

מרכז לפיתוח
קריירה

מלגות

***9925**

שכר לימוד אוניברסיטאי

* לחיילים משוחררים ומסיימי שירות לאומי - אזרחי על פי חוק

יתגדל ויתקדש

בשבוע הבא, בסיומם של 11 חודשים מאז שמחת תורה, ייפרדו הורים שכולים רבים מאמירת הקדיש שהפכה לחלק משגרת יומם, אבל הצליחה לטלטל אותם בכל פעם מחדש

יכול ללכת רגיל, מסילת החיים שלו נעקרה ממקומה. הכיוון ההפוך המובנה הזה מאפשר לו להרגיש שיש מקום לתחושות שלו, ויותר מזה הפגיש אותו עם אנשים שבאו מולו. בשל הכיוון המנוגד הם מיד ידעו שהוא מנודה או אבל, וידעו לנחם אותו. כן, אני יודעת שבסוף התפילה כבר אין לאנשים סבלנות והם כבר מתחילים לפטפט, אבל מבחינתי בכל פעם להגיד קדיש היה ליזמר בקול: הבן שלי איננו, אתם שומעים? אתה שומע? הפרידה מהקדיש ואזכרות ה־11 חודש הן הסימנים הראשונים, החצבים המבשרים, של תום השנה הראשונה. טקסי יום השנה גם הם כבר מתחילים להתרקם, ואלול כבר בפתח ואחריו החגים, ואני לא יודעת איך נראה הצד השני של יום השנה ומה מרגישים. אבל אני כן מבקשת מכל מי שנמצא במעגל הקרוב של המשפחות: אל תישחקו, אל תשכחו. המשפחות שסביבן עוד צריכות את העיטוף הנפלא שלכם (ואם עד היום התבניישתם לגשת, או שחציתם את הרחוב כשראיתם אבא של או אלמנה של, לא מאוחר לתקן, אבל בעדינות). הלוואי שלכולם יהיו כוחות.

לגיונו של מלך

בימים הקשים, הראשונים של השבעה, קראתי את טקסט הקדיש של ש"י עגנון, שנכתב לפני ההכרזה על המדינה ואפילו טרם מלחמת השחרור. די היה לעגנון בהרוגי המחתרות כדי לכאוב ולכתוב את הקטע הנפלא הזה. נדמה שהוא מתאים לנו בשנה האחרונה ובשבועות האחרונים, שבהם מתרבים הפיגועים ונשמות כל כך מיוחדות עוזבות את עולמנו ועולות לכיסא הכבוד. כדאי לקרוא את כל הטקסט, שאביא ממנו רק טעימה. עגנון מתחיל וכותב על חיילים של מלך בשר ודם, שכאשר הם נהרגים הוא לא חש בחסרונם, משום שהם מרובים. "אבל מלכנו מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, מלך חפץ בחיים אוהב שלום ורודף שלום ואוהב את ישראל עמו ובחר בנו מכל העמים, לא מפני שאנו מרובים חשק ה' בנו, כי אנו המעט מכל העמים. ומתוך אהבתו שאוהב אותנו ואנו מעטים, כל אחד ואחד מעמנו חשוב לפניו כלגיון שלם, לפי שאין לו הרבה להעמיד במקומו".

וכאן כותב עגנון שחיסרון של אדם מישראל מפחית מלגיונותיו של הקדוש ברוך הוא, וכך גם מכוחו ומשמו, ולכן אנחנו מתפללים אחרי כל אדם מישראל שמת "יתגדל ויתקדש שמיא רבא". "יגדל כוח השם ולא יביא תשות כוח לפניו יתברך... וימליך מלכותיה, שתתגלה ותיראה מלכותו בשלימות ולא יתמעט ממנה חס ושלום. בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל במהרה ובזמן קרוב, שאם מלכותו גלויה בעולם שלום בעולם וברכה בעולם ושירה בעולם ותשבחות הרבה בעולם ונחמה גדולה בעולם".

ועגנון ממשיך: "אם כך אנו מתפללים ואומרים אחר כל אדם שמת, קל וחומר על אחינו ואחיותינו הנאהבים והנעימים בני ציון היקרים הרוגי ארץ ישראל שנשפך דמם על כבוד שמו יתברך ועל עמו ועל ארצו ועל נחלתו. ולא זו בלבד, אלא כל הדר בארץ ישראל הוא מלגיונו של מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא... נהרג אחד מלגיון שלו אין לו כביכול אחרים להעמיד במקומו". ולסיום מנחם עגנון את המתאבלים על מתי ארץ ישראל, ומנחה אותם לומר קדיש, "ונזכה ונחיה ונראה עין בעין, עושה שלום במרומיו הוא ברחמי יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל אמן".

איור: שאול גרד

בפעמים האלה, כשלא היה לבעלי שותף, הוא לא ידע אם יצליח לסיים את השורות הספורות האלה בלי להישבר באמצע. האמירה בצוותא מאפשרת לאומר להשתנק, לעצור, לנשום רגע ולהמשיך. אבל כשאתה היחיד, איך אפשר לשאת את כל זה לבד?

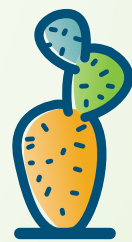
השבת שלפני יום הזיכרון לחללי צה"ל הייתה קשוחה. לפניו היו לנו טקסי זיכרון בבסיס ובקיבוץ בארי, ומיד אחריה חיכו לנו טקסים עירוניים והעלייה לבית העלמין. בשבת שבין לבין, ארגנה העמותה הנפלאה 'משפחה אחת' סוף שבוע מרגיע להורים שכולים. בשל מספר הנופלים החדשים, הרוב המכריע של המשתתפים היו הורים שהסטטוס הכואב הזה חדש להם. הגענו לפני שבת. התמקמנו, התארגנו והלכנו לתפילת מנחה של ערב שבת. מנחה היא מנחה, רק שבניגוד למתרחש בבתי הכנסת הרגילים, האולם היה מלא. האבות השכולים הרי לא יכולים לפספס את התפילה. ואז - קדיש יתום. הקרקע רעדה. עשרות רבות של מתפללים אמרו יחד קדיש על בנם או בתם שנהרגו. לא היה צריך מילים כדי לתאר מה קרה ולמי. כולנו הרגשנו בשל מה התכנסנו. זה היה נורא. אולם שלם אומר קדיש בלב שבור. איך העולם ממשיך בשלו?

בשבוע הבא יחלפו 11 חודשים מיום שמחת תורה. 1,145 אנשים, נשים, זקנים וילדים, חיילים ושוטרים נהרגו ביום הזה, ובני משפחותיהם יסיימו לומר עליהם קדיש. חלק יערכו אזכרה ואפילו סעודה, אחרים רק יסיימו וייעלמו בשקט אל אנונימיות התפילה, הכול לפי המנהג והעדה. בכך יסתיימו 11 חודשים ארוכים שבהם מאות רבות של אנשים אומרים את הקטע הקצר הזה בכאב. הקדיש הוא כמעט רעש רקע למתפללים במניין. אף אחד לא שם לב אליו, עד שהוא הופך להיות מאומרי.

אני לא לקחתי על עצמי את המשימה של אמירת כל הקדישים. זה היה התיק הכבד שבעלי נשא בשנה האחרונה. כובד המשא לא נובע רק מהצורך למצוא מניין בכל מקום, בכל יום, שלוש פעמים ביום, אלא גם בגלל עצם אמירת הקדיש. אז בעלי אמר והתמיד, ואני הצטרפתי בתפילות שבהן הייתי בבית הכנסת, כלומר בעיקר בשבתות. התחלתי בלחש, בהיסוס (עדיין מתקשה עם קדיש דרבנן). מחודש לחודש אמרתי את המילים בקול רם יותר, אבל גם עכשיו, רגע לפני שמסיימים בכל אמירת קדיש הברכיים רועדות והגוף מגיע לסף בכי. ואבות שאומרים קדיש על הבנים והבנות יום יום שלוש פעמים ביום, זה הר לטפט עליו. אני תמיד אמרתי עם הגברים מהצד השני של המחיצה. ככה נשים אומרות קדיש. אבל נראה לי שיותר קשה לומר קדיש לבד. בפעמים האלה, כשלא היה לבעלי שותף, הוא לא ידע אם יצליח לסיים את השורות הספורות האלה בלי להישבר באמצע. האמירה בצוותא מאפשרת לאומר להשתנק, לעצור, לנשום רגע ולהמשיך. אבל כשאתה היחיד, איך אפשר לשאת את כל זה לבד?

בהתחלה בעלי אמר את הקדיש מהר, שלא להכביד על הציבור, שלא להעציב או לטלטל אותו. בית הכנסת היה מלא במשרתי מילואים ובהורים לחיילים. גברים רבים כל כך שהו במקומות מסוכנים, והוא לא רצה שהקדיש, התזכורת היום-יומית למה שחלילה עלול לקרות, ירתיע את המתפללים. לאט לאט בשלה בו ההכרה שהמילים האלה דווקא צריכות לנכוח. שיש להן מקום. נוה לא נפטר באירוע אישי. הוא נהרג למען ובשם עם ישראל. והקדיש הזה, כל הציבור קצת שותף בו, כולם קצת אומרים את המילים האלה יחד איתו.

בכל פעם שאמרתי קדיש בבית הכנסת, שהוא מקדש מעט, נזכרתי בהלכה שמתארת איך היו הולכים בהר הבית. כל האנשים היו נכנסים להר ופונים ימינה ורק "מי שאירעו דבר", מי שקרה לו משהו, היה נכנס ופונה לשמאל, נגד כיוון התנועה. כולם הולכים ימינה בשטף החיים, מקריבים קורבן של סליחה או תודה או חגיגה, ומי שקרה לו משהו גם הולך, אבל הוא לא

מזקום סיור

מרכז סיור ולימוד מדרשת הגולן מבית אשכולות מזמין אתכם לטייל מצפור הבנים - מצפה משולש הגבולות

הנגשה: קליל מתאים
למשפחות לא מוגש

אטרקציות:
רינה מנדרינה. יקבי הגולן.
רוח על המים

כמה זמן?
כשעה וחצי בנחת

איזור בארץ:
דרום רמת הגולן

תצפית הבנים - מצפור משולש הגבולות

נקודת התצפית הוקדשה לזכרם של ארבעת בני מושב נוב אשר נפלו במערכות ישראל. אברהם דגני, אילון יעקב הורוביץ, בן ציון חיים הנמן, חגי בן ארי. את נקודת התצפית יזם מורה הדרך משה סולניק ז"ל מדריך מדרשת הגולן אשר נפטר ממחלה קשה.

מה רואים מהתצפית? ממש מולנו משולש הגבולות - סוריה, ירדן וישראל. משמאל נראה את נהר הרוקד אשר יובליו מתחילים למרגלות הר החרמון, עוברים בבקעת קונייטרה, מתחת לקניון עמוק, מאזור הר הגעש תל פארס שברמת הגולן וממש כאן מתחילנו השפך שלו אל נהר הירמוך. נהר הירמוך - אורכו כ-70 ק"מ, מתחיל כ-52 ק"מ מזרחה, למרגלות הר הדרוזים. ממשולש הגבולות כ-18 ק"מ מערבה הירמוך נשפך אל נהר הירדן. נקודת המפגש של נהר הירמוך ונהר הרוקד היא משולש הגבולות. ממש כאן, היא הנקודה הדרום מערבית של סוריה. הצפון של מדינת ירדן וגבולו הדרומי של רמת הגולן.

מעבר לנהר הירמוך דרומה אנו רואים את הרי הגלעד המתנשאים בשיא גובהם לרום של 900 מעל פני הים. הרי הגלעד מגיעים עד להרי מואב בדרום באזור ים המלח. על הרי הגלעד נראה את רמת ירביד, אחד הריכוזים הגדולים של תושבי ירדן. אם תסתכלו אל נהר הירמוך ממש מתחתינו תראו גגות אדומים אלה הגגות של תחנת הרכבת אל חאלד. סעיף של הרכבת החיג'אזית אשר נסללה ע"י הסולטן התורכי עבדל חמיד השני בראשית המאה ה-20.

פריחה

באביב נפגוש פריחה נהדרת של תורמוסים כלניות עיריות וקוציץ סורי ואת עצי האלון תבור המתעוררים מהשלכת. ואת מורדות הרי הגלעד ירוקים. בתקופת הקיץ כל הפריחה קמלה אך עצי האלון ימשיכו להוריק עד הסתיו הבא...

איך מגיעים?

נעלה מצומת כורסי אשר בצד המזרחי של הכנרת עד לצומת אפיק. בצומת אפיק נפנה ימינה. ניסע על כביש 98 כ-1.5 ק"מ עד אשר נגיע לפניה שמאלה אל קיבוץ מיצר. ניסע בכביש גישה לקיבוץ. לאחר כק"מ תהיה פניה שמאלה אל קיבוץ מיצר, לא נפנה, נמשיך ישר נעבור גשר אירי בזהירות (יובל של נחל מיצר) ולאחר מכן נפנה ימינה ניסע עם הכביש כ-1 ק"מ עד אשר נגיע לפניה שמאלה ושלט המראה לכיוון עין אי"ה. ניסע במורד הכביש עם נוף מדהים מולנו עד אשר נגיע לצומת. צד ימין כביש ירידה אל גדר המערכת. צד שמאל דרך עפר אל עין אי"ה. נמשיך ישר במורד הכביש עוד כ-300 מטר עד לשער צהוב שם נשאיר את הרכב בצד הכביש.

מסלול ההליכה:

מסלול של כ-800 מטר לכל כיוון. את המסלול נתחיל בצד ימין/מערב של השער הצהוב. נראה סימון שבילים אדום, נלך בעקבותיו. בתחילה לאורך שדרת ברושים ולאחר מעבר שער מרעה נוסף, ניכנס ליער אלונים עתיקים עם סימון השבילים כשנבחין בדגל ישראל ושולחנות פיקניק נדע שהגענו לנקודת התצפית המרהיבה על נהר הירמוך. משולש הגבולות, והרי הגלעד.

5 המסלולים שאסור לכם לפספס הקיץ!

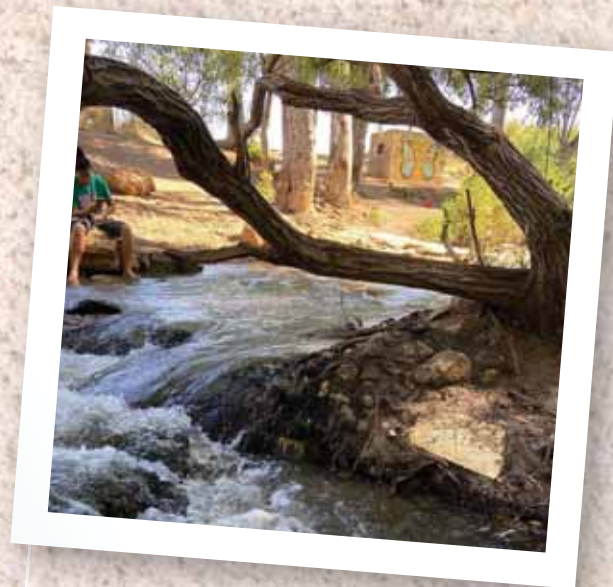
החופש הגדול בשיאו, ואין תקופה מתאימה ממנו לטיולים. מרכז סיור ולימוד 'בשבילוד' בשיתוף ארגון אשכולות מזמינים אתכם לטייל בחמישה מסלולים שווים בדרגות קושי שונות ברחבי הארץ. כל מה שנשאר לכם זה לבחור מסלול, להצטייד במים ופירות קרים ולהנות!

צילום: מרכז בשבילוד

"לאורך הירקון" – מאבו רבאח לבית לאה.

אזור בארץ: מישור החוף (פתח תקווה).
אורך המסלול: שעה וחצי הליכה, ניתן להיכנס למים. וכ"מ ק"מ הליכה מוצלת.
עוד בסביבה: גן לאומי תל אפק, הפארק האקולוגי הוד השרון, בריכת הנופרים.

הירקון לאורך השנים היה מקור מים חשוב ביותר להתיישבות, אנו מזהים מבני משאבות רבים ואף בסיום המסלול נגיע לאחד כזה, בשל ההבנה כי הירקון הוא מקור מים חיוני מאוד לאורך כל התקופות. אורכו של הנחל הוא כ- 27 ק"מ והוא מנקז אליו את הנחלים ההרים מהרי השומרון, נחל קנה, נחל רבה ונחל שילה. נתחיל את הטיול שלנו בטחנת הקמח של הפחה אבו רבאח מהתקופה העות'מאנית. לאורך הירקון אנו מוצאים טחנות קמח רבות בשל השימוש בכוח המים להפעלת הטחנה. הטחנה ממוקמת סמוך לחורשת אקליפטוסים ונוחה לפיקניק על נחל הירקון. נטייל על סימון שביל ישראל, בצמוד לתוואי הנחל. נגיע לבריכת נופרים מקסימה ונלך לאורך שביל המעוטר קנה סוף ומעניק אירה קסומה לצד פכפוך המים. יעד המסלול הוא מבנה הנקרא 'בית לאה', זהו בית משאבות המיועד לשאיבת מים מהירקון עבור השקיית הפרדסים הסמוכים. בחלק זה של הירקון הכניסה למים נוחה ופסטורלית ויש פינות חמד מוצלות לשבת.

גבעת רועי

אזור: שפלת יהודה.
אורך המסלול: כשעה וחצי, מומלץ בשעות אחר הצהריים.
עוד בסביבה: מצפה הראל, עינות סוסין, דרך בורמה ומוזיאון הטבע התנכ"י.

מתאים למשפחות ולזוגות, וישנה גישה עם רכב עד לאתר. איך מגיעים? נכתוב ב-Waze: "עינות בית סוסין" ונעצור מול הלולים צפונה מאיתנו, בסמוך לבוסתן נהדר ולמשאבות שהובילו את המים לירושלים בזמן מלחמת העצמאות. נעלה בשביל הצמוד אל הלולים צפונה למעלה הגבעה, ניקח מעט שמאלה- מערבה, וניחשף לפינת החמד הנהדרת לזכרו של אל"מ רועי לוי ז"ל שנפל בקרבות ה-7 באוקטובר בקיבוץ רעים. במהלך שירותו הצבאי רועי נלחם ונפצע מספר פעמים (בעופרת יצוקה, צוק איתן ועוד), אך תמיד חזר להילחם. בשנת ה-70 למדינה השיא משואה בטקס המשואות בהר הרצל. בבוקר ה-7 באוקטובר כיהן רועי כמפקד היחידה הרב-ממדית, ובמהלך הקרבות נהרג בסמוך לקיבוץ רעים. אתר ההנצחה כיום נמצא במיקום אסטרטגי לזמן קרבות מלחמת העצמאות. הגבעה שהוקמה לזכרו, במטרה להנציח את אהבתו לארץ ולמדינה, ממוקמת בלב מועצה אזורית מטה יהודה בסמוך ליישוב המשותף נווה שלום, ומשקיפה על החקלאות הענפה שבאזור. במקום ספסלים ומסבירן על הנוף ועל פועלו של רועי לפני ובמהלך שירותו הצבאי. מצפון ניתן להשקיף בביטחון על מרחב לטרון וכביש 1 אשר

נחל נדר

אזור: הכרמל

אורך המסלול: כשלוש שעות

עוד בסביבה: מוזיאון חיל הים, גני הנדיב, "הקפה טוב" חוף הכרמל.

המסלול מותאם למיטיבי לכת ואינו מעגלי. ישנה אפשרות להגיע רק לחלקו האחרון של המסלול. בלב הכרמל הירוק כל ימות השנה נובע מעין יחיד במינו. כדי להגיע אל תחילת המסלול נכתוב Waze: "חניון טללים". נקודת סיום המסלול בקצה רחוב החרוב בטירת הכרמל. נלך לאורך סימון שבילים שחור, שתחילתו בצד ימין בכניסה לחניון. לאחר כ-2 ק"מ נגיע לעין קדם וניתן להתרחץ בו. נמשיך במורד השביל ונגיע לחיבור עם סימון שבילים כחול. נמשיך ללכת בסימון הכחול עוד כקילומטר עד לנקודת הסיום בטירת הכרמל. במהלך המסלול נלך בחורש הים התיכוני הסבוך שמאפיין את הר הכרמל, ונוכל להשקיף לים המצויץ מהרכס. עין קדם הינו בין המעיינות היחידים בכרמל ונקרא כך בזכות הנקבות הרומיות המגבירות את נביעתו. בעזרת פנס תוכלו להיכנס לשתי הנקבות: הימנית היא הפשוטה יותר, המים בה מגיעים לגובה האגן, ולאחר הליכה בתוכה מגיעים לנקודת הנביעה שבה פורצים המים מהסלע. הכניסה לנקבה השנייה מעט מסובכת יותר וחסומה בקיר בטון. בקיר ישנו חלון קטן דרכו ניתן להשתחל לתוך הנקבה שבה המים עמוקים. היא ארוכה יותר ומומלצת מאוד להרפתקנים.

נחל חלילים.

אזור בארץ: הרי ירושלים.

אורך המסלול: כשעתיים, כ-3 ק"מ.

בסביבה: גן לאומי קסטל, מוזיאון חאן שער הגיא, פארק עמק הארזים ועינות תלם.

המסלול אטרקטיבי למשפחות, אך אינו מונגש ואינו מעגלי. מומלץ לקיים הקפצת רכבים לנקודת הסיום בחניון עמק הארזים.

לנקודת ההתחלה ניתן לכתוב Waze: חניון בית ספר השלום, מבשרת ציון. בקצה החניון ישנו סימון שבילים ירוק ותחילת המסלול. נחל חלילים שוכן בהרי ירושלים, במהלך המסלול ניתן לראות טרסות חקלאיות עתיקות המאפיינות גידול חקלאות בהרים מאז ועד היום. המסלול הינו במגמת ירידה ובמהלכו נגיע למערות קארסט אשר העניקו לנחל את שמו. המערה נוצרת מטיפות הגשם שיורדות וממוססות את החומר בסלעי הגיר ויוצרות חללים ענקיים בתוכה. המבנה הפנימי של המערות מרשים ויפה עם עמודי אבן טבעיים. שמו של הנחל ניתן לו על שם אגדה ייחודית על חותן מאתגר לחתן צעיר שהצליח לרעות עדר עיזים סוררות בנחל בעזרת חליל רועים עשוי עץ זית. לאחר שנלקח ממנו חליל הרועים החלה רוח חזקה לנשוב, עברה בחללים הרבים במערה ויצרה שריקה המזכירה חליל, ומאז ועד היום נקרא הנחל "חלילים".

המשיכו לרדת במורד הנחל בסימון שבילים הירוק, עד לפארק עמק הארזים. בעמק הארזים נעשו ניסיונות להקמת בית חרושת לשמן בתחילת המאה ה-20 וניתן לראות את שרידי המבנה במקום. בעמק הוקם פארק המותאם לכל הגילאים בו יש משחקים מהנים ואטרקטיביים לכל המשפחה. המשיכו לאורך השביל הסלול עד להגעה לחניון.

הסטף - שביל הבעל:

אזור בארץ: הרי ירושלים.

אורך: כ-3 שעות 30 ק"מ.

בסביבה: אתר "קיפצובה", תל צובה, עין טייסים והר טייסים פארק המבשר וגן החיות התנ"כי.

מסלול אטרקטיבי למשפחות, אינו נגיש.

תחילת המסלול בחניון סטף עליון, שם יש שירותים מסודרים ואף גן שעשועים. בקצה החניון יורדים בשביל למדרגות המובילות אל מסלול המסומן בסימון שבילים ירוק אך מהר מאוד תיפגשו במפגש שבילים בו תפנו ותמשיכו לאורך "שביל הבעל" בסימון שבילים כחול. מהחורשה אליה תגיעו תוכלו להקיף על עין כרם ואף בית חולים הדסה. ישנם שולחנות קק"ל מסודרים לאכילה נוחה. במהלך המסלול ניאלץ לחצות כביש ולהמשיך ולרדת במורד המדרגות לאורך הסימון.

במסלול ישנה גת עתיקה וגדולה, בעלת פסיפס מיוחד שיועדה ליצירת יין מענבים. בהמשך ישנה מערת קבורה מרשימה החצובה בסלע ולאחר מעט הליכה מחכה עין סטף המיוחד. בטרסה מעל המעיין ישנו פתח ניקבה חצובה בסלע, אליה ניתן להיכנס ולזחול, מומלץ להביא נעליים למים ופנסים. הניקבה מובילה אל בריכת שכשון הצמודה לבריכה הגדולה המלאה במים.

על מנת לחזור חזרה אל הרכבים נתחבר לסימון השבילים הירוק ושביל ישראל, נעבור בדרך לצד מבנים מהכפר הערבי שננטש במקום בשנת 1948 במהלך מלחמת השחרור. ניתן לסטות בסימון שבילים באדום לעין ביכורה, ולצד המעיין ישנה פרגולת גפנים תלויים. לנכנסים לנקבת ביכורה ייחשף מראה יציאת המים מבין שכבות הסלע. נחזור חזרה לרכבים במעלה שביל המדרגות בסימון שבילים ירוק.

"אני חושב שהאיכות הנמוכה של האוכל הכשר
היא חילול ה'. אין לכך הצדקה". אורי מלמד

שִׁידוּר לא פרווה

לפרנסתו מנהל אורי מלמד רשת מסעדות המבורגרים כשרה שזוכה לדירוג גבוה, אבל בשביל הנשמה הוא עוסק בשליחות שנטל על עצמו מאז אירועי שמחת תורה: השמעת קול ימני בלתי מתפשר באמצעות פודקאסט משותף עם בתו. מי שהיה קיבוצניק ולאחר מכן רב בתכופות, חזר אל שורשיו התל-אביביים אבל מתחיל להרהר לראשונה על הצורך בעזיבת העיר שמוצפת בשנאת דתיים

הזם צורי // צילום: שלומי יוסף

כאחד מטובי ההמבורגרים של תל אביב. לשם כך הוא מייבא נתחים איכותיים מארגנטינה ומאורוגוואי, בלי לוותר על כשרות מהודרת.

"לא הנרתי ימניים"

מלמד הוא כיום שומר מצוות ובעל סמיכה לרבנות, אבל עד גיל יחסית מבוגר לא ידע דבר על יהדות. "נולדתי וגדלתי בתל אביב עד כיתה י", הוא מספר. "כשהוריי התגרשו בחרתי ללמוד במוסד החינוכי של קיבוץ גזית בעמק יזרעאל".

מעבר מתל אביב לקיבוץ של השומר הצעיר הוא מעבר חד. "לגמרי", הוא מסכים. "הייתי ילד חוץ אבל הגעתי מתנשא, הסתכלתי על הקיבוצניקים כעל פלאחים פרויניציאליים, ואז קלטתי שהם לועגים לי בערך באותה מידה כי אני לא אוהב טרקטורים ובגדול לא מאוד פרודוקטיבי. הייתי מאוד מופתע מזה".

למרות ההתנשאות הוא התאקלם היטב בסופו של דבר, אבל כשסיים את בית הספר נותר ביקורתי מאוד בעניין החוויה הקיבוצית: "המוסד" הוא כינוי למקום שבו חיו ילדי הקיבוץ מגיל 12 עד גיל 18. 22 שעות ביממה היינו לבד, ללא השגחת מבוגר, ורק שעותיים ביום הולכים לבקר את ההורים. זה ג'ונגל אמיתי שבו הילדים מגדלים את עצמם. יצאתי משם ביקורתי מאוד כלפי הרעיון הקומוניסטי, כלפי התפיסה הכלכלית וכלפי רעיון הקיבוץ כולו".

הפעם הראשונה שבה פגש מלמד אדם המחזיק בדעות

א הרבה תל-אביבים זכו לשורשים עמוקים כל כך בעיר כמו אורי מלמד. "סבתא של סבתא שלי קבורה בתל אביב", אומר מלמד, שנולד בתל אביב והוא כבר דור חמישי בה. ועם כל זה, כוח חזק ממנו עלול לגרום לו לעצור את השושלת. "בשנתיים האחרונות עירי שינתה את פניה, והתחלתי לחשוב על עזיבה. אלה מחשבות שאני לא מורגל אליהן".

מה השתנה?

"האווירה ברחוב התל-אביבי רעילה כלפי אנשים עם חזות דתית", הוא אומר. "הבנות שלי מקבלות הערות ומבטים עוינים. על הבן שלי צעקו ברחוב לא פעם, וכך גם על כל בני כיתתו. כשהלכתי בשבת לבית הכנסת עטוף בטלית, צעקו עליי 'יהודי מסריח'. תל אביב לא הייתה כזו אף פעם, וזה שינוי רע מאוד".

אורי מלמד, בן 53, נשוי ללאה ואב לשבעה, מתגורר עם משפחתו ברחוב רוטשילד בלב תל אביב. הוא הבעלים של מסעדת ההמבורגרים הכשרה 'ממפיס', שלה שני סניפים, בפתח תקווה ובתל אביב. המסעדה זוכה לדירוגים גבוהים בביקורות אוכל ומסעדות בתל אביב, אפילו בעיתון 'הארץ'. "אני חושב שהאיכות הנמוכה של האוכל הכשר היא חילול ה'. אין לכך הצדקה: ה' נתן מרכיבים נהדרים, יכולות ואינטליגנציה. למה לעשות אוכל כשר גרוע כל כך? זה זלוזל שגורם לאנשים לחשוב ששמירת מצוות משמעותה אוכל גרוע, וזה בפירוש לא כך".

מלמד מקפיד שיקראו לו בשלן ולא שף. את ההמבורגר הייחודי שלו הרכיב אחרי טעימות רבות של ערבובי נתחים שונים של בשר, עד שהגיע לטעם שמצא חן בעיניו ושאותו מדרגים יודעי דבר

"בגללם תל אביב הפכה להיות עיר שמנרמלת אנטישמיות, מקום חשוך ורעיל, מקום של קנאות". ההפגנות בקפול

הקיבוץ. יש שם רק קו מחשבה אחד בבחינת כשם שפרצופיהם שונים כך דעותיהם שוות", הוא צוחק. "עברתי לישיבת אור עציון ללמוד אצל הרב דרוקמן, זכר צדיק וקדוש לברכה, ושם התחלתי ללמוד למבחני רבנות. זו פשוט הייתה הדרך הכי טובה ללמוד הלכות שבת באופן מעמיק ונכון". הוא למד במשך שנתיים הלכות שבת, נבחן ועבר בהצלחה ואחר כך המשיך ללמוד גם הלכות כשרות, טומאה וטהרה, אבלות ועוד. את מבחני הרבנות הוא עבר בהצלחה ונסמך לרב בישראל.

אתה עוסק ברבנות כיום?
 "לא, אבל במשך שנתיים כן עסקתי בזה. כשסיימתי את לימודי הרבנות נסענו לשליחות של שנתיים בניו ג'רזי. הייתי רב בקמפוס שם, וזו הייתה תקופה נפלאה". הוא כבר היה אז נשוי ואב לארבעה ילדים. "נהנינו מאוד, היו לנו הצלחות ורבים מהסטודנטים עלו לארץ. זו הייתה התקופה הכי רגועה מבחינה כלכלית שהייתה לנו אי פעם, ואפילו ביקשו מאיתנו להישאר לעוד שנתיים. אבל הבנתי שאם אני חותם לעוד תקופה יהיה לנו קשה מאוד לחזור, ולכן החלטנו לחזור". משפחת מלמד חזרה לארץ והתמקמה בתל אביב: "עד אז הרגשתי שאני בגלות. עברנו המון מקומות מגורים: מבוא חורון, עין צורים ועוד, ולא הרגשתי בבית עד שחזרתי לתל אביב". בשלב הזה מלמד התחיל לחשוב על מה שרצה לעשות בשנים שלפני החזרה בתשובה. "לא רציתי להיות רב. זה לא התאים לי וגם לא רציתי להיות שכיר. כתבתי מדור אוכל ב'מקור ראשון' במשך שבע שנים, עשיתי קצת סטנד-אפ ואז פתחנו חנות לחמים, סניף של לחם תושיה בתל אביב".

לפני כעשר שנים אובחן אצלו סרטן במעי הדק, תקופה לא קלה שמיד אחריה פתח את המסעדה. "עשר דקות אחרי שקיבלתי את הפטור מהמחלקה האונקולוגית פתחנו את המסעדה. זה משהו שמאוד רציתי לעשות ורק חיכיתי להיות מסוגל לכך". הוא מנהל את העסק יחד עם אשתו לאה, שהיא גם יועצת זוגית ומשפחתית, "ואדם מאוד מאוד מוכשר", הוא מעיד. "היא מנהלת את

כומר מניקרגואה. ההתפעלות שלו מהעובדה שהוא פגש משהו מבני אברהם, יצחק ויעקב, שהם גם המשפחה המכוננת של הסיפור שלו, הדהימה אותו. מבחינתו הייתי בן אצולה, ואילו אני בכלל לא הבנתי על מה הוא מדבר. למדו איתי שם אנשים מכל העולם - שוודיה, ספרד, ניגריה, וכולם הסתכלו עליי כעל יהודי. הישראליות שלי הייתה משנית, ולאט לאט איזושהי מחיצה בתוך הנפש נעלמה".

ואז גם נהיית ימני?
 "אז הבנתי שהסיפור הוא אחר. לא הגענו לארץ והתנחלנו כי התחשק לנו, אלא כי זה המקום שלנו. הבנתי שבעצם אתם פלשתם לכאן, ואתם אומרים לי שזה לא שלי? סליחה? הסיבה שהצעת לי לכהן אתה דוחים את זה אז בכבוד - לכו מפה".

מבני ברק להר המור

ברגע שחלחלה בו ההבנה שיהדותו היא עיקר זהותו, מלמד החל לחשוב על ההשלכות בנוגע לאורח החיים שלו והחל להדליק נרות שבת בדירתו בפריז. "הבורות שלי הייתה איך-סופית: לא ידעתי כלום על שמע ישראל, קידוש, הנחת תפילין וכולי. ידעתי רק על נרות שבת והתחלתי להדליק. מה שכן היה לי ברור הוא שאני רוצה לחזור לארץ". הוא חזר לארץ והתחיל תהליך של חזרה בתשובה: תפילה בבית כנסת ולימודי תורה, בתחילה בתל אביב ואחר כך בבני ברק בשיבה ליטאית של חוזרים בתשובה בשם 'נתיבות עולם'. "הייתי באזור חיוג חרדי, אבל אחרי שנה החלטתי שזה לא מתאים לי. בחסדי השם משהו סיפר לי על מכון מאיר בירושלים. נסעתי לשם ונשארתי כמעט ארבע שנים. שם גם פגשתי את הרב שרקי, שהוא הרב שלי עד היום, גם אם לא על הכול אני מסכים איתו".

הוא גם למד שנה בישיבת הר המור והיה מחובר מאוד לרב יהושע צוקרמן, "זכר צדיק לברכה ואיש מדהים", הוא אומר, "אבל אחרי שנה עזבתי, כי המקום הזכיר לי קצת את

מה השתנה בפריז?

"בפריז נפגשתי עם אנשי שמאל צרפתיים, והיה מאוד מובהק לראות שמבחינתם מדינת ישראל היא הבעיה ולא גבולות 67'. הבנתי שהם רואים אותנו כקולוניאליסטים וכובשים גם בחיפה ובתל אביב. זה היה לי מוזר מאוד ולא קיבלתי את זה בשום אופן". חלק נוסף מהתהליך שעבר שם היה מעבר מזהות ישראלית ליהודית: "כשנסעתי לשם הייתי בן אדם עם עבר של כמאה שנה, שמתחיל בערך מהעלייה הראשונה. זה מה שהכרתי בו בתור מציאות שאני מחובר אליה ושהיא שלי. החומה הבלתי נראית שעוצרת בעלייה הראשונה ולא ממשיכה אחורה לאברהם אבינו, משה רבנו, דוד המלך והרמב"ם החלה להתמססם ולשקוע דווקא בגולה".

איך קרה התהליך?

"אני לא יודע לפרוט את זה לפרוטות, אבל חלק מזה היה העובדה שבשלב מסוים למדתי צרפתית ותרבות צרפת באוניברסיטה הקתולית של פריז. היה לי שם חבר טוב,

ימניות הייתה כשהתגייס לגלי צה"ל. "הייתי שמאלני כמו כולם מסביבי, לא הכרתי ימניים וגם לא דתיים. כששירתי בגלי צה"ל הכרתי את אבשלום קור ועוד אדם שהיה ימני בארון. אלה היו הימניים הראשונים שפגשתי בחיי".

אחרי הצבא נסע לפריז עם כרטיס לכיוון אחד וחי בעיר האורות במשך שלוש שנים. "אני נוסע רק למקומות שיש בהם דמוקרטיה ונייר טואלט", הוא אומר ברצינות גמורה בתשובה לשאלה למה פריז. "זה משאיר לי מעט מאוד מדינות".

בפריז הוא כתב על אוכל למגזין הישראלי 'גורמה' ולמד בישול באופן מחתרתי. "הייתה לי חברה טובה שלמדה בקורדון בלו, אז הייתי מתפלח לשיעורים לפעמים, כי היה נורא יקר ללמוד שם. בגדול, אוכל היה הדבר היחיד שעניין אותי אז. אנחנו מדברים על שנת 92, מבחינה קולינרית לא היה בארץ כלום, וכשהגעתי לפריז זינקתי אלפי שנים קדימה בתחום הזה".

זה תחום שתמיד אהבת?

"לא בישלתי בכלל, באתי מבית שלא היה בו אוכל מבושל. אמא שלי לא מבשלת, זה לא התחום שלה והיא ויתרה מראש. אני חושב שזה היה חלק מהדרייב והמשיכה שלי לתחום, כי גדלתי בלי בישולים, ריחות וטעמים. ידעתי שיש דבר כזה אוכל מבושל, אבל לא הייתי חלק מזה. השכנים שלנו בצפון תל אביב היו פרסים, והייתי מריח את הבישולים שלהם ומקנא קנאה איומה. בבית היינו אוכלים לחם עם טונה או גבינה וקופסאות שימורים". הוא מספר שפעם ביקר אצל חבר, ואמא שלו בדיוק הוציאה עוגה מהתנור. "בהיתי בה ולא האמנתי שדבר כזה קיים וקורה בשגרה".

בפריז הוא גם נהיה ימני והתקרב לדת. "הייתי חלק מהשמאל, אבל תמיד הייתי ציוני מאוד. אין לי את הקטע של שנאה עצמית. אני לא מאמין בזה וזה לא מדבר אליי. גם הציונות שלי כזו: מבחינתי אנחנו טובים, ראויים ולא צריכים להוכיח את זה. השמאלנות שלי בומנו באה מההבנה שיש פה עם אחר שצריך להסתדר איתו. חשבתי שמדינה פלשתינית יכולה להיות פתרון פרקטי לסכסוך".

"אדם בישראל שמציע את פתרון שתי המדינות צריך ללכת לכלא! מי שאומר שלהקים מדינה נאצית חמושה זו אפשרות - הוא פושע. היה לכם את הסיבוב שלכם, והנה מוטלות גופותינו. הם אומרים 'נדע להכיל את זה, נדע להתמודד', זה כמו מכור שהולך למסיבת סמים ואומר אני אדע להתמודד. לא, אתה לא תדע! עכשיו אנחנו מדברים"

"הילדים שלי חזקים מאוד ולא סופרים אף אחד. ברור להם שאין מי שהם צריכים להסתכל עליו מלמטה. התוצאה החינוכית הכי מובהקת לעובדה שהם גדלו בתל אביב היא שאין סיכוי שהם יעזבו את הדת. הם רואים אותם יום אחרי יום בשיא עליבותם. הם יודעים שבלי תורה זה לא עובד"

האלה? למה לא העירו את ראש הממשלה כשהעריכו שחמאס הולך להשתלט על שני יישובים? למה לא הקפצו כוננות מינימלית? למה חיות האדם הנאציות האלה התנהגו כאילו יש להם המון זמן? למה לקחו לרפאל חיון את אמצעי ההאזנה ואמרו לו שזו הוראה מלמעלה? יש כ-12 שאלות כאלה שאין עליהן מענה אחר מלבד בגידה מבפנים. בצבא אנשים מבצעים פקודות, ולא צריך יותר מחמישה-שישה בכירים שנמצאים בסוד העניינים. מישוהו נותן הוראה והשאר מציינים, אלה מערכות היררכיות".

למה חשוב לך לדבר על זה?

"כי זה מעשה שאסור להשאיר אותו בלי מחיר", הוא אומר. "נכון שגם הקונספציה הייתה פקטור משמעותי בטבח, אבל צריך קודם כול לטפל בזה, להבין מה קרה שם ומה הייתה המטרה. שקמה ברסלר אמרה שבספטמבר לא יהיה צבא, שנהיה בלי עיניים במזרח התיכון. מה היא ידעה? ידוע שבמשך שנה שלמה אנשי מערכות הביטחון לא שיתפו

שמשולב בו הוא לא עושה הנחות לשום גורם, ומשודרות בו גם אמירות חריפות ביותר. האורחים והאורחות מגיעים מכל קצווי הקשת של הימין הבער, והפופולריות שלו הולכת וגדלה.

"בשבעה באוקטובר הבנתי שאסור לי לשתוק יותר", מסביר מלמד מניין ההחלטה להתחיל לדבר, "אני מאמין שכל אחד שאל את עצמו אחרי שמחת תורה איפה הוא היה לא בסדר, ואני הבנתי שטעיתי בעצם השתיקה שלי. אם אתה מפחד מהאנשים האלה, הם מתעצמים. לכן יזמתי את הפודקאסט". הפודקאסט של אורי מלמד עדיין בחיתוליו, אבל הוא כבר אירח בו אנשי ימין כמו עירית לינור, גדי טאוב, אריאל דנינו, שפי פז, רועי עידן ואיילת לאש - אנשי ימין מובהקים שלשונם חדה ולא מתייפייפת. "יש לי אלפיים מנויים, ואני אומר בחופשיות כל מה שאני חושב, בלי שום צנזורה". בפודקאסט הוא מדבר על סוגיות רגישות כמו האפשרות ששבעה באוקטובר הוא תוצאה של בגידה הבאה מתוך מערכות הביטחון של מדינת ישראל, מסוכנות השמאל, הימין המתנייף, הנאציזם הפלשתיני ועוד.

אתה לא פוחד שיפגעו לך בפרנסה?

"ממש לא. כבר פרסמו עליי טור בעין השביעית. כתבו שאני השלב החדש באבולוציה של איש התקשורת הימני, ושאני אראל סג"ל על סטראידיים ויגון מגל על ציאניד", הוא צוחק. "דווקא אהבתי את הטור, כתב אותו יפה דוקטור לתקשורת מאוניברסיטת חיפה, אבל אני מצטער לאכזב אותם: אין לי שום כוונה להיות איש תקשורת וגם לא פוליטיקאי, אני רוצה לבטא את דעתי ללא שום מגבלות, ואת זה אפשר לעשות היום רק כתחביב. אני חושב שאולי ניסו להפחיד אותי בטור הזה ולהשתיק אותי על ידי הפחד שהפרנסה שלי תיפגע, אבל זה כבר לא מפחיד אותי. אסור לשתוק יותר".

אתה מדבר על סוגיות נפוצות מאוד, שהן כמעט טאבו בשיח הישראלי המיינסטרימי, כמו למשל האפשרות שהייתה בגידה בשבעה באוקטובר.

"אני אומר דברים שאנשים בדרך כלל לא אומרים, אבל 80 אחוזים מהציבור הימני מסכימים איתם. אני חושב שהייתה בגידה, זה ברור לי. בעיניי אין תשובה אחרת להמון סימני שאלה, כמו למשל למה נתנו לחיילי גולני הוראה שלא להתקרב לגדר עד תשע בבוקר. זו הוראה שלא הייתה מוכרת לפני זה. למה לא היה ולו מסוק אחד באוויר במשך כל השעות

המסעדות בכל פרט וגם עוסקת בייעוץ, ולכן היא הודיעה לי שלא אחשוב על פתיחת מסעדה נוספת בעתיד הנראה לעין".

אבל מלמד לא עוסק רק בהמבורגרים ורטבים, כאמור, אלא גם בהתבוננות מפוכחת על המתרחש. המלחמה הגדולה בעיניו כרגע היא לאו דווקא זו המתרחשת בעזה, אלא המאבק רב השנים בין ימין לשמאל, שבו הימין תמיד מפסיד בשל עמדת נחיתות מובנית. "יש פה צד שהחליט להרוס הכול, הרים את הקמפיין הכי גדול בתולדות המדינה, קמפיין שיצר פה נזק עצום ללא שום גבולות וקווים אדומים, ואתם ממשיכים לדבר על כך שיש פה שני צדדים שאחריותם שווה ושמה שחסר פה זה אחדות. זה אשכרה כמו בן אדם שמגיע לבית של בעל מכה ואומר שבסך הכול הכול בסדר, אין מה לראות פה. זה מעכב את הפתרון, וזה מפריע לצד הימני להוכיח את צדקת דרכו ולנצח במאבק".

אראל סג"ל על סטראידיים

השנה של ההפגנות בקפלן נגד הרפורמה המשפטית כמעט גרמה לו לסגור את העסק: "זו הייתה שנה נוראית! היו הפגנות לפחות פעם בשבוע, והן תמיד התקיימו בימים החזקים של המסעדה. האזור היה סגור והשליחים של וולט לא עבדו. לקוחות לא יכלו להגיע מחוץ לעיר, כי הכול היה חסום והייתה ירידה של 70 אחוז בהכנסות דווקא בימים החזקים שבנינו עליהם. הבנתי שאם קפלן ימשיך עוד כמה חודשים, אני איאלץ לסגור את העסק", הוא נאנח. "איפה כתוב שמותר לסגור ציר תנועה ראשי בכל שבוע? השביתו את כל העיר ולא הייתה משטרה, אף אחד לא פצה פה, להפך: עודדו אותם".

ניסית למחות נגד זה?

"לא, שתקתי. פחדתי שיסמנו אותי בתור האויב שלהם. הם היו בלי גבולות, שום דבר לא היה קו אדום מבחינתם: לא הצבא, לא הכלכלה, לא חופש התנועה של אזרחי ישראל. הקפלניסטים הם תנועה אלימה מאוד, אגרסיבית ומאוד עוינת יהדות. בגללם תל אביב הפכה להיות עיר שמנרמלת אנטישמיות, מקום חשוך ורעיל, מקום של קנאות".

את השתיקה שהתעטף בה בשנת ההפגנות ההיא, שבר מלמד לאחרונה בקול רעש גדול. לפני כמה חודשים החל לשדר פודקאסט נשכני ונוקב, שעל אף הסגנון הסאטירי וההומור

צילום: חסר

"המטרה היא לנרמל את השיח הימני". מתוך הפודקאסט

פעולה עם הממשלה הנבחרת, ולמרות זאת לא קרה להם כלום, הכילו את הדבר הזה והם לא שילמו מחיר. הייתה פה שנה של פוטש".

זה דבר שנבנה במשך שנים.

"גם אם זה היה בעצמות נמוכה לפני כן, בשנה הזאת זה עלה מדרגה. ממשלת בנט לפיד עשתה את המינויים הקריטיים: הם מינו יועצת משפטית, רמטכ"ל וראש שב"כ ורישתו את המערכת באנשים שלהם. לכן הפוטש קיבל עוצמה שלא הייתה לפני כן. זה דבר שחייבים לחקור".

מה מטרת הפודקאסט מלבד מתן ביטוי לעמדותיך?

"אני רוצה לסייע לכמה שיותר אנשים להגיד את מה שהם חושבים, לנרמל את השיח הימני. יש קבוצה של קובעי טעם שאמרו שיש דברים שעליהם אסור לדבר, אז דווקא על הדברים האלה נדבר. ויותר מזה, הדברים שאתם רוצים שאנחנו נדבר עליהם אינם לגיטימיים".

למשל?

"לא לגיטימי לדבר על פתרון שתי המדינות. אדם בישראל שמציע את פתרון שתי המדינות צריך ללכת לכלא! מי שאומר שלהקים מדינה נאצית חמושה זו אפשרות שיש לממש - הוא פושע. היה לכם את הסיבוב שלכם, נתנו לזה הזדמנות, והנה מוטלות גופותינו. הם אומרים 'נדע להכיל את זה, נדע להתמודד', זה כמו מכור שהולך למסיבת סמים ואומר אני אדע להתמודד. לא, אתה לא תדע! עכשיו אנחנו מדברים. אתם דיברתם מספיק. אני ממליץ לכל קוראי 'בשבע' לחשוב מה הם מפחדים להגיד ובגלל מי ולעבוד על זה. אל תשתקו, כי זה בנפשו".

נוח האב מכוח הבת

הפודקאסט מצולם באולפן שנקרא 'הרדיו החברתי הראשון', ומי שיוזמה את הפודקאסט היא בכלל מוריה, בתו של מלמד בת ה-22. "היא אמרה שצריך לעשות פודקאסט שאומר את הדברים כמו שהם, ואפילו עשתה פיילוט בעצמה, אבל אז החליטה שאני צריך לעשות את זה והסכמתי בחפץ לב".

אתה מגדל ילדים בלב תל אביב הסופר-פרוגרסיבית. זה לא פוגע בחינוך?

"הילדים שלי חזקים מאוד ולא סופרים אף אחד. ברור להם שאין מי שהם צריכים להסתכל עליו מלמטה. התוצאה החינוכית הכי מובהקת לעובדה שהם גדלו בתל אביב היא שאין סיכוי שהם יעזבו את הדת. הם רואים אותם יום אחרי יום בשיא עליבותם. הם יודעים שזה תת רמה ושבלי תורה זה לא עובד. אני פשוט נמס מהם".

תת רמה? אתה לא חריף מדי?

"הדרך הכי נכונה להתמודד כרגע עם השמאל זה להבין שמי שעומד מולנו הם אנשים בכת. אתה לא יכול לדבר איתם, כי הם מדקלמים מנטרות ולא מסוגלים להפסיק. יש דבר כזה כיתות פוליטיות, ולדעתי זה מה שהם".

אני שואלת אותו אם הוא אופטימי, והוא עונה שכן. "אני אופטימי מאוד, כי אני יהודי. ברמה הפרקטית אני עוד לא יודע להגיד משהו אופטימי, כי אנחנו תוך כדי האירוע. בתשעה באב לא ישבנו ונזכרנו בחורבן שהיה אלא חווינו את אירוע החורבן שקורה כעת, אבל האופטימיות שלי נובעת מהידיעה והאמונה שנצח ישראל לא ישקר".

צילום: רבקה יפה

התחלה// לפני 28 שנה, החמישית בתשעה ילדים. נולדה וגדלה ביישוב קרני שומרון.

אבא// הרב ציון כהן (61), ר"מ ביישיבת קרני שומרון ודיין בבית הדין לענייני ממונות. "דמות מרכזית בחיים שלי. דוגמה ומופת להתמסרות טוטלית ללימוד תורה. אבא לומד מבוקר ועד לילה. כילדה אני זוכרת אותו בבית יושב ולומד גם בשעות הקטנות של הלילה, עד שהוא נרדם על הסטנדר. יש בו רוחב דעת. תמיד עודד אותנו ללמוד מה קורה בעולם ולפתח שית. גם כישורי הכתיבה שלי הם ללא ספק ממנו".

אמא// ורדה (58), מחנכת באולפנת להבה בקדומים. "אשת חינוך. אישה עם לב ענק, הלב הפועם של הבית. אמא מסורה שיודעת להיות קשובה לצרכים של כל אחד ואחת מתשעת ילדיה. שומרת על קשר חזק ויומיומי עם כל אחד מהילדים. תמיד עם האצבע על הדופק לשלום כולם".

כאן נולדתי// "בילדותי קרני שומרון הייתה מבחינתי יישוב דתי-לאומי סטנדרטי, לא חשבתי שאני גרה במקום מיוחד. היום אני יכולה לומר שמדובר במקום ערכי מאוד, עם אנשים מופלאים. אנשים טובים וערכיים שחיים חיי תורה ומצוות. במלחמה היישוב שלנו איבד 11 בנים יקרים. אני מלאת הערכה למקום שצמחתי בו".

מכונן// הייתה בת 9 בגירוש מגוש קטיף. "גם הגירוש וגם מלחמת לבנון השנייה היו בשבילי אירועים מכוננים. בגירוש הייתי צעירה, אבל זו הייתה חוויה של אובדן תמימות מול המדינה. זה לראות את המבוגרים סביבך עוברים משהו מטלטל מאוד. זה פתח לי את העיניים לשאלות גדולות על החיים ועיצב אותי מבחינת התודעה הלאומית שלי".

עולם חדש// בתיכון למדה באולפנת מעלה לבונה. "רציתי לעשות שינוי מהמקום שגדלתי בו. תוך כדי שנות ההתבגרות שלנו, האחים שלי הלכו לכיוונים קצת אחרים של גבעות ודרך בעבודת ה' של חסידות ורבי נחמן מברסלב. כשהגעתי למעלה לבונה נפתח לי עולם חדש עם אידאולוגיה לא מתפשרת ודרך חיים חסידית. באולפנה נחשפתי לעבודת ה' מתוך חיבור אישי, שמחה והתלהבות".

צמיחה// "נבנית מאוד בשנים האלו. היו באולפנה התוועדויות ולימוד חסידות לפני התפילה, שיעורים בבית המדרש, והם עיצבו ובנו את הזהות שלי. אני זוכרת המון חוויות כיפיות עם החברות שלי, הרבה טיולים, מעיינות בשעות לא שעות ושמחה טבעית. הרב גדי ונורית בן זמרה הם דמויות שלמדתי ולקחתי מהן המון. הרבנית נורית, ראש האולפנה, היא דמות נשית מובילה".

שנת שירות// הגרעין התורני ברמת השרון. "זה היה מפגש פשוט ואמיתי עם עם ישראל. יחד עם הגרעין התורני ארגנו אירועים ופעילויות לציבור הרחב סביב מעגל השנה היהודי. בגרעין פגשתי משפחות עם המון חום הלב ואכפתיות גדולה לעם ישראל. רמת השרון היא עיר עם אוכלוסייה חילונית-אליטיסטית, ובאותם ימים קיבלו אותנו בהמון אהבה והעשייה הייתה במיטבה. באו לפעילויות מכל גוני הקשת של רמת השרון".

לב יהודי// "במהלך השירות היו הרבה מפגשים אנושיים מיוחדים. למשל בחודש אלול ארגנו סיור סליחות לכותל. האוטובוס היה מלא עד אפס מקום, והשתתפו אנשים מלב ליבה של רמת השרון. כולם התרגשו לבקר בכותל. היו אנשים ששיתפו שלא היו בכותל מעולם. זה היה מדהים.

תחיה פרץ

28

נשואה לאליה, אם לארבעה

תושבת חוות יתדות בשומרון

עורכת מגזין הנשים 'פנימה'

ציונות// "ההתחלה הייתה מאתגרת. לא היה לנו חשמל מוסדר ולא תשתיות, והכול היה ראשוני והייתה ממש הרגשה של לחצוב בסלע. גם ברמה החברתית לא היו הרבה משפחות, אז לילדים אין כמעט חברים. מדובר במקום יפהפה ומשפחות חלוציות. זה לחיות בטבע עם שקט בלתי רגיל ועם חיבור לאדמה, וזה קסום ומיוחד. מאז המלחמה החשש הביטחוני יותר נוכח, ובמיוחד כשבעלי היה מגויס ולא היה בבית חצי שנה. אבל אני עם אמונה בה' ששומר עלינו".

קופצת למים// "לפני חמש שנים, אחרי חופשת הלידה של הבת השלישית שלי, בהשגחה פרטית פניתי לעורכת מגזין 'פנימה' במטרה להתחיל לכתוב. בדיוק באותו שבוע התפתה שם משרת עריכה, והתחלתי לעבוד בתור עורכת משנה. העורכת אביטל טרקיאלטאוב נתנה בי אמון גדול מתחילת הדרך. זו הייתה זכות עצומה בשבילי להיכנס לעבוד במגזין שמיועד לנשים, ושכוחות בו הנשים הכי מעוררות השראה במגזר".

עורכת במלחמה// לפני שמונה חודשים מונתה לתפקיד עורכת ראשית. "נכנסתי לתפקיד תוך כדי המלחמה, כשבעלי היה מגויס. במלחמה האירועים דינמיים מאוד, וכל חודש מחדש צריך לחשוב מה יהיה רלוונטי עד שהמגזין יגיע לידי הקוראות. אנחנו משתדלים לגעת בתהליכים רחבים שקורים ובסוגיות בוערות שמעסיקות את קהל הקוראות שלנו, ולנסות לצאת במסרים מעצימים

משותפת שבעלה ילמד בשיבה שם. "זה היה שינוי גדול בשבילי. למרות שגדלתי בשומרון זה סגנון חיים אחר ממה שהתרגלתי אליו בקרני שומרון וברמת השרון, אבל מצאתי שם אנשים טובים, ועם הזמן נקשרתי למקום".

תיאטרון מהפכני// במשך שנתיים עבדה בתיאטרון הבובות של נועה אריאל ז"ל. "ניהלתי לה את התיאטרון. זכיתי לעבוד צמוד אליה. נועה הייתה אישיות פורצת דרך עם קול ייחודי משלה. היא הייתה מחלוצות התיאטרון הדתי והעלתה נושאים חברתיים מורכבים ורגישים. הייתה לה הצגה על אלימות במשפחה שהייתה מעבירה באולפנות, כדי ללמד בנות לזהות סימני אלימות בווגיות. הייתה לה גם הצגה על פגיעות מיניות בקרב ילדים, נושא שבזמנו פחות דיברו עליו".

יתדות// מיצהר עברה המשפחה למשימה הבאה: לקבוע את משכנם בחוות יתדות, סמוך לחוות גלעד. "בתקופת הקורונה חיפשנו את השליחות שלנו והצטרפנו לחוות בודדים שהתחילה לצמוח כיישוב. היינו משפחה חמישית במקום שהיה יחסית בתחילת דרכו. החווה הוקמה אחרי הרצח של הרב ריאל שבח הי"ד, מתוך מטרה לפרוץ את שטחי חוות גלעד ולקבוע עובדות בשטח. החווה הוקמה על אדמות מדינה כדי לשמור מפני השתלטות פלשתינית. הרגשנו שאנחנו עוזרים לתקוע עוד יתד באדמת הארץ".

במגרש הביתי

"קמה עם הילדים ומארגנת אותם למוסדות. הבוקר האמיתי מתחיל אחרי שהם יוצאים מהבית. העבודה היא סביב השעון. עיקר העבודה בבוקר, אבל לפעמים זה נמשך גם לשעות אחר הצהריים והערב. וכן, אני ציפור לילה. אוהבת את השעות הקטנות."

"לקח לי שנים ללמוד איך למצוא בה רגע לעצמי, היום היא אי של מנוחה והתחדשות."

"אנחנו שומעים בבית בעיקר מוזיקה אתנית, פיוטים, ויוצרים מקומיים כמו אנסמבל יעלה, אביאל סולטן ויגל הרוש."

סבתא, תמר כהן ז"ל. "ילידת טריפולי, אישה אצילית שטיפלה כל חייה בסבא שלי, שהיה נכה צה"ל. האוכל שלה היה בטעם גן עדן."

"להיות שמחה בכל מה שאני עושה."

"שהחיים יעברו לידי."

"חולמת להגיע לתפקידים משמעותיים בזירה הציבורית."

ומצמיחים. מקום שהאישה יכולה לקבל בו כוח."

גיבורות על// "בכל חודש כשאני עורכת את המגזין עומדת לנגד עיניי השאיפה להגיע לכל אישה במקום שלה ובהתמודדות שלה. בטח ובטח אחרי השנה הזאת, כאשר התגלו כוחות אדירים, ונשים כביכול הכי רגילות ופשוטות התגלו כבעלות כוחות מיוחדים - מפונות, אימהות ונשים למגויסים, משפחות שכולות, אלמנות, יתומות, רווקות. לצערנו יש כל כך הרבה התמודדויות, ואנחנו משתדלות להיות המקום בשבילן."

הכנס// "אירוע שיא שנתי שלנו שמתקיים באלול בבנייני האומה. השנה בחרנו לקרוא לכנס 'התנערי', כדי לקחת את השנה הקשה הזאת למקום של העצמה. כיאה לימים הלא פשוטים האלה בחרנו בתמהיל שנע בין עין במור בוכה ללב שמח. הכנס יהיה בסימן גבורה ועוצמה נשית, כי נשים עשו את הבלתי אפשרי השנה, והאירוע הוא הצדעה לכבודן."

אשת אברך// "בעלי הוא אברך בשיבה ביצהר. לבחור כבית וכמשפחה, שנה אחרי שנה, להיות באוהלה של תורה זו בחירה עם השפעה גדולה. יש גם מחירים כלכליים ואחרים, אבל זו זכות ענקית וזה נותן צביון מיוחד לבית. בעלי היה מגויס חצי שנה ואז חזר לספסלי הישיבה, וזה גרם לי להרגיש שגם בשגרה אנחנו מגויסים למשימה גדולה. החיבור בין בית המדרש לצבא קיבל השנה ממד אחר ועוצמתי".

בס"ד

נועל'ה בשרון

כשאוכל ואהבה נפגשים עם הציונות הדתית

נועל'ה מתחם האירועים של הציונות הדתית

ארועים עד 800 איש

ביחד נשמח. ביחד ננצח!

מזל טוב למשפחות שבחרו לשמוח בנועל'ה:

משפחת מרזר חיפה ואלון מורה | משפחת אשל בית אל
משפחת כאפי כפ"ס | טל ואפרת כהן מרעננה
משפחת יזדי מראש העין | משפחת אלוש רעננה

1000 חוות דעת לא טועות

משעול גיל 1 כפר סבא

להזמנות: יורם 054-7009111

חפשו בפייסבוק נועל'ה אירועי בוטיק בשרון
Noale-events.co.il

למה לזכרות אין סטרים

האולקוס שהתפתח אצלם. לשלב האחרון הזה בניסוי הוא קרא 'סטרים'. בזמנו היו לו המון מתנגדים בעולם המדעי. רק בעלי חברות סגירות הסכימו לתמוך בו, כי הוא למעשה הפך לפרוטוקול שלהם - הם טענו שמי שנמצא בסטרים כדאי שיעשן סיגריה כדי להירגע...

הפתרון של היונקים לאולקוס. לא רק מעכברים, גם מקופים ניתן ללמוד על ההתנהגות האנושית. פרופסור רוברט סופולסקי מאוניברסיטת סטנפורד, שחקר את נושא הסטרים, חי עם בבונים במשך שמונה שנים, וכתב ספר ושמו 'למה לזכרות אין אולקוס'. סופולסקי טען שהבבונים מאוד אלימים והיררכיים. הוא מצא שכאשר קוף מקבל מכה מקוף אחר, גדול וחזק ממנו, במקום להתרגז הוא ימצא קוף קטן ממנו ויכה אותו, וכך הוא יירגע. מנגנון ההרגעה שלו הוא להעביר את האולקוס למישהו אחר, לאו דווקא למכה עצמו אם הוא גדול ממנו.

פרופסור אלון חן ממכון ויצמן מצא שיש עכברים רגישים יותר וכאלו שרגישים פחות. פעם בשבוע יצרו לעכברים חוויות סטרים - להיות לבד בכלוב עם זכר מפחיד וגדול, שלמעשה היה בתא נפרד שזוכית שקופה הפרידה בינו לבין התא של העכבר הנבדק. התברר שהניסוי הצליח מאוד - העכבר הנבדק נכנס לדיכאון, לא מוכן לשתות מי סוכר ולא מוכן לצלוח מכשול של מעבר במים. מסתבר שלזכרה ולשאר היונקים אין אולקוס ושאר תחלואות של סטרים. אצלם מעגל הפחד והחרדה שונה - אחרי שהסכנה חולפת והזכרה נשארה בחיים, היא מתרחקת מהעדר, מנענעת את השרירים, פורקת אנרגיה, ואז חוזרת ללהקה ומתחברת שוב למשפחה ולחברות שלה. היא בעצם מצמצמת את תגובת הסטרים לטווח קצר בלבד. אולם אצל בני אדם הסטרים עשוי להיות ממושך. הגורם החשוב ביותר למניעת סטרים הוא כתף לבכות עליה. כאשר הסובל מסטרים מקבל תגובה חיובית ואוהבת, מופרש בגופו דרך יותרת המוח ההורמון אוקסיטוצין, הורמון האהבה והאמפתיה. הוא מופרש כשמסתכלים בעיניים, כשצוחקים יחדיו, כאשר מקבלים ונותנים מחמאות, מעניקים פרגונים והקשבה, וגם כשמשימים מוזיקה. ההורמון נשאר בדם רק 6 דקות, ואילו ההורמון הסטרים קורטיזול נשאר 20 דקות, ולכן צריך לדאוג להרבה חיזוקים.

סין: בתי אבות לצעירים. גם אדם אופטימי בדרך כלל שנמצא במציאות של חוסר ודאות ושל חוסר שליטה עלול לפתח סטרים. אנשים עוזבים מקומות עבודה בגלל סטרים שנגרם להם בעבודה יותר מאשר בגלל תנאי העבודה, גם כאשר קיימים פתרונות מעשיים לקשיים שלהם בעבודה. והנה דוגמה לכך: בסין הגדולה 'העבודה היא חיינו' אינה רק סיסמה באוויר, אלא אורח חיים. מקרים של התאבדות אחרי פיטורין מהעבודה או הורדה בדרגה או אי קידום וכדומה אינם נדירים כלל בשנים האחרונות. צעירים סינים רבים מרגישים מותשים מהעבודה, ותופעה זו הובילה להקמת "בתי אבות" ייעודיים לצעירים. המקומות האלו מכונים "כפרי צעירים", והם נמצאים בדרך כלל בטבע מחוץ לערים, ונועדו לאפשר לצעירים לעבור לגור בקומונה לתקופת זמן קצרה בשביל להירגע מהלחץ בעבודה. זה מזכיר את הסיפור על הדייג שיצא לדוג כדי להתפרנס. ומה יעשה כשיתעשר? הוא יקנה יאכטה וישוט על הים. ומה יעשה בזמנו הפנוי? הוא ידוג דגים. ●

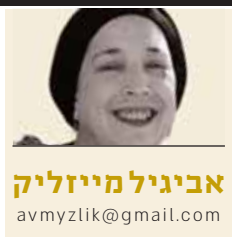

כשיש מחשבה מלחיצה מרגישים זאת קודם בבטן - הבטן כאילו מתכווצת ומתהפכת. כשיש תחושת בטן לא טובה, זה אמיתי - המעיים מגיבים להרגשת איום מהסביבה. אצל ילדים פעמים רבות במקום להגיד שרע להם, הם מתלוננים על כאבי בטן. חיידיקי המעיים מושפעים מהמצב הרגשי עליו. זה לא הסטרים שפוגע בנו, אלא תגובת הגוף לסטרים. זאת תגובה סובייקטיבית, ולכן לא יעיל לומר לאישה הלחוצה "צאי מהלחץ". סטרים הוא תגובה חיונית שמתחילה במוח כשהוא חש איום. 'המוח הרגשי' נמצא בין הרקות ופועל פי שבעה יותר מהר מהאזור החושב הרציונלי והמוסר. הוא אחראי לתשעים אחוז מההחלטות שלנו. ההתייחסות שלנו למשל לאימוג'ים של סמילי חזקה יותר מאשר להערה שכלתנית חכמה, כי הרגש מרכזי מאוד בחיינו. אין זיכרון לטווח ארוך שאינו מבוסס על רגש.

רופאה בנעלי מטופלת. להיות בצד השני של המתרס. לחוות את מה שרואים משם ולא רק מכאן. אומנם חוויתי לא מעט את חוויית המטופל על בשרי, אבל ניתוח זה כבר סיפור אחר. הניתוח האחרון שעברתי היה לפני 36 שנה. הייתי רופאה צעירה בהתמחות ברפואת משפחה, וסבלתי מכאבי אגן מטרידים. לאחר צילומי אגן רבים הוחלט שיש לי ציסטה שחלתית ועליי לעבור ניתוח. למזלי הוחלט על הרדמה אפידורלית. כאשר אחד המנתחים הציע לבצע גרידה ולסיים את חיי של העובר שברחמי, סירבתי בכל תוקף. אותו עובר הוא היום ר"מ צדיק, חייכן ואהוב, שהיה מגיע למחלקה מדי שנה כדי ללמד את הצוות קצת ענווה... לפני שבועיים שוב לבשתי את הפיג'מה (שאותה אני מכירה ברוך השם מהלידות הרבות שעברתי, וגם מההפלות הרבות שהיו בדרך), וניסיתי להיכנס לנעליים של המטופלת. האם זה באמת אפשרי? האם אפשר לשחק את התפקיד במלואו? ממש לא. אולי אלה הסימנים החיוניים שאת עוקבת אחריהם, העין המתבוננת על הידיים הרבות שעוברות על התיק, ההמתנה מורטת העצבים לחדר הניתוח כאשר תסריטי אימה עוברים בראש, החתימה על טופס הסכמה לניתוח ולהרדמה במשבצת של החולה ולא של הרופאה המנתחת. כמה פעמים ביצעתי לפרוסקופיות, והפרוצדורה לכאורה קצרה ופשוטה ולא חודרנית. אבל כשאת נמצאת בצד השני של המתרס, הפעולה מתבררת כלא תמימה בכלל. ועוד משהו - כרופאה, לא נעים לשאול שאלות, לבקש בקשות, להטריח את הצוות שעובד כל כך קשה, וצריך להיראות חזקה ולהתגבר. זה סיפור חיי. כמה טוב היה אילו יכולתי להרשות לעצמי להיות מטופלת אמיתית. אבל יתרון אחד יש למטופלת שהיא רופאה - הידע. ידע אומנם מוסיף מכאוב, אבל גם נותן כוח ומפחית סטרים.

אימוג'ים משפיעים יותר. המטופל הקונבנציונלי מוצף ברגשות פחד מהלא נודע, שגורם לתגובת סטרים. הדברים האלו מפריעים מאוד בתהליך ההחלמה. כשיש מחשבה מלחיצה מרגישים זאת קודם בבטן - הבטן כאילו מתכווצת ומתהפכת. כשיש תחושת בטן לא טובה, זה אמיתי - המעיים מגיבים להרגשת איום מהסביבה. אצל ילדים פעמים רבות במקום להגיד שרע להם הם מתלוננים על כאבי בטן. חיידיקי המעיים מושפעים מהמצב הרגשי וגם משפיעים עליו. זה לא הסטרים שפוגע בנו, אלא תגובת הגוף לסטרים. זאת תגובה סובייקטיבית, ולכן לא יעיל לומר לאישה הלחוצה "צאי מהלחץ". סטרים הוא תגובה חיונית שמתחילה במוח כשהוא חש איום. 'המוח הרגשי' נמצא בין הרקות ופועל פי שבעה יותר מהר מהאזור החושב הרציונלי והמוסר. הוא אחראי לתשעים אחוז מההחלטות שלנו. ההתייחסות שלנו למשל לאימוג'ים של סמילי חזקה יותר מאשר להערה שכלתנית חכמה, כי הרגש מרכזי מאוד בחיינו. אין זיכרון לטווח ארוך שאינו מבוסס על רגש.

מי שהוליד את המונח הרפואי 'סטרים' הוא חוקר אנדוקרינולוג קנדי ממוצא הונגרי ושמו הנס סלייה. הוא ערך מחקרים על עכברים, ובהם הוא הציק והכאיב להם בצורות שונות (היום מחקרים מסוג זה אסורים, אבל זה נעשה לפני כמאה שנה), ובדק את תגובותיהם. התברר שככלל התגובה הייתה זהה - העכברים ניסו בתחילה להתנגד, אך בשלב מסוים הם התחילו לפתח סימנים לנזקים גופניים פנימיים, כמו למשל אולקוס ופצעים בקיבה. הוא המשיך "להתעלל" בהם בעצימות הולכת וגוברת, וראה שקיים מתאם בין רמת ההצקות לעכברים לבין חומרת

להיות בעלת שמחה

בשבת נחמו, לפני שהכנסתי את בני היקר לחופה, נזכרתי בשבת הכלה העגומה שלי ובתובנה לחיים שהעניקה לי הרבה שמחה

וביקשו ממנה לפרט עוד ועוד. הן השתתפו בצערה, נתנו עצות, התעניינו וכאבו, והשיחה כולה התמקדה בקושי שהיא חווה. גם בסעודה השנייה הן המשיכו לדבר רק על זה, לחשוב איך אפשר לעזור, להיות נסערות ממה שקורה. עכשיו, אני לא אומרת שזה לא היה נושא חשוב, אבל מה עם הכלה?... בסוף סעודה שלישית הן פתאום נזכרו. מישהי אמרה: "הי! בכלל לא שימחנו את הכלה!" אבל איך אומרים? מעט מדי, מאוחר מדי.

יצאתי כל כך מדוכדכת מהשבת הזאת, בתחושת פספוס ואפילו עם קצת עלבון. למה אף אחד לא שימח אותי? למה שכחו אותי בצד? אז דיברתי על זה עם השם, שפכתי לפניו את ליבי, יכולתי בשיחה איתו אפילו לבכות קצת, כי הוא הרי מבין. ואז פתאום קלטתי משהו עצום. הבנתי שלהיות בעלת שמחה, זה אומר שאני הבעלים של השמחה. שהשמחה היא שלי, והתפקיד שלי הוא לשתף את כל האנשים האהובים עליי בתוך השמחה. במקום לחכות שישמחו אותי, אם אני פשוט אשמח ואעביר את זה הלאה - כולם יצטרפו אליי. עם התובנה הנפלאה הזאת הגעתי לחתונה, מתוך כוונה לשתף את כל מי שיגיע בשמחה הפרטית שלי. ואיזו חתונה שמחה הייתה לי! כמה שמחתי בכל אחד מהאורחים, וגם הם מיד הצטרפו ושמחו יחד איתי. ●

אנשים שמשו לא ברור קרא להם לעזוב הכול - תרבות, תפיסות עולם, צורת לבוש, חברים ומשפחה - וללכת אל הלא נודע. אבל אז הכול היה הגיוני, אפילו המשפט שכתבתי כאן בתחילת הפסקה. ובאמת חודש וקצת אחרי הפגישה הראשונה, כבר מצאתי את עצמי בשבת כלה. מכיוון שבתור קיבוצניקית לשעבר לא הסכמתי בשום אופן לסגור את עצמי בפנימייה או באולפנה לבעלות תשובה, נשארתי תלמידה אקסטרנית ולא הייתי חלק משום מסגרת. לכן גם השבת הזאת לא הייתה משהו מאורגן, אלא אלתור שעשתי למעני חברתי הטובה. בעלה בדיוק נסע לחו"ל והיא אירחה אותי בביתה, עם עוד עשר חברות יקרות שבאו להשתתף בשמחתי הגדולה. מסיפורים ששמעתי מחברות, הבנתי שהשבת הזאת אמורה להיות חוויה מיוחדת, עם שירים, ריקודים, צחוקים והמון צומי לכלה.

אבל בפועל, משום מה, כל אחת מחברותיי הייתה במצב רוח רע בדיוק בשבת הזאת. אחת הייתה עצובה שכבר הרבה שנים היא בשידוכים ללא הצלחה, אחרת בדיוק הסתככה בקטע לא נעים בעבודה, המארכת שלנו סתם התגעגעה מאוד לבעלה, והאווירה לא ממש נסקה. בסעודה הראשונה החלה אחת החברות לספר על חוויה קשה שהיא עוברת. כולן נסחפו לגמרי לתוך הסיפור שלה

שבת מרגשת במיוחד עברה עלינו. שבת נחמו, שאהובה במיוחד בכל שנה, יחד עם שבת חתן לבני. לא מעט שנים חיכינו לרגע הזה, וצריך קצת לשפשף את העיניים ולהבין שכן, הרגע הזה הגיע. החצי השני של נשמתו מתחברת אליו, ועוד "חצי" מקסימה במיוחד.

לשבת הגעתי כמעט מעולפת מרוב מטלות ומשימות ובישולים ועוגות וקניות ובלת"מים אין סופיים, אבל החיוך כל הזמן על הפנים. והשבת עצמה - בבית שלטים ובלונים, בבית הכנסת יידי סוכריות נמרץ, דמעות חמות כשזכיתי לראות אותנו מתעטף בטלית בפעם הראשונה, ומגשים מגשים של עוגות וקוגלים ומזל טובים מכל השכנים. השמחה כמוהן מעורבת בקצת עצב, כי הוא תכף עוזב את הבית, וגם פרידה נמהלת בתוך כל התערובת.

ויחד עם הרגשות הרבים שגודשים את ליבי, נזכרתי פתאום בשבת הכלה שלי, לפני שנים. תזכורת חשובה לקראת החתונה, שברגעים שבהם אתם קוראים את הטור, בעצם כבר הייתה...

מישהו זוכר את הכלה?

הייתי אז בעלת תשובה נרגשת, ותוך חודש ושבוע מהרגע שפגשתי את בעלי לעתיד - כבר עמדתי להתחתן איתו. כנראה עוד ייתכנו ספרים על הדור המיוחד הזה שלנו, עשרות רבות של

רולדת ריבת חלב ושוקולד

קיבלתי את המתכון משף קונדיטור צרפתי מדופלם, והוא כל כך קל להכנה. אני עושה ממנו כל סוג של עוגה לבנה, עוגת לקח, טורט וכן הלאה. בלי אבקת אפייה, בלי הפרדה של ביצים. רק חשוב מאוד שהקצפה של הביצים השלמות תהיה איכותית, כי עליה יושבת כל העוגה. וכיף ממש לחבר אליה ריבת חלב וגנאש שוקולד - שילוב שאני תמיד אוהבת.

לחצו:	לחצו:
• 5 ביצים	• 350 גרם ריבת חלב
• 3/4 כוס סוכר	• 3 כפות חלב
• כוס קמח	• 200 גרם שוקולד חלב
• 2 כפות מלח	• 150 מלח מתוקה

מכינים את הבצק: מחממים תנור לחום של 180 מעלות. שמים במיקסר את הביצים השלמות והסוכר ומקציפים במשך כ-8 דקות, עד שמתקבל קצף בהיר ותפוח מאוד. מכבים את המיקסר, מוסיפים בעדינות את הקמח והשמן ומערבבים בעזרת מרית בתנועות עטיפה, עד לקבלת תערובת אחידה. משמנים קלות נייר אפייה ומניחים אותו על תבנית התנור, יוצקים עליו את הבליה ומשטחים אותה באופן אחיד. אופים במשך 10 דקות או עד שהעוגה מזוהבה. מוציאים מהתנור ומצננים 2-3 דקות. מגלגלים את הרולדה עם הנייר לאורכה לגליל ארוך ומצננים לגמרי. ממלאים: שמים את ריבת החלב בסיר קטן יחד עם החלב ומערבבים על אש נמוכה, רק עד שהריבה מתרככת מעט ונהיית קלה יותר למריחה. במידת הצורך, אם היא עדיין קשה, אפשר להוסיף עוד כף או שתיים חלב. פותחים את הרולדה ומפרידים אותה בעדינות מהנייר. מורחים על החלק הפנימי שלה את ריבת החלב באופן אחיד.

מכינים את הציפוי: שוברים את השוקולד לקוביות לתוך סיר קטן ומוסיפים את השמנת. מבשלים תוך כדי בחישה על אש בינונית, רק עד לקבלת קרם אחיד. מסיירים מזהב ומצננים כעשר דקות. מורחים את הקרם על חלקה העליון של הרולדה ומכל הצדדים. מעבירים למקרר ושומרים עד להגשה. טעים מאוד להגיש עם פירות העונה.

צילום: שושי סירקיס

SHIELD

כלים להורות דיגיטלית

חושב שהילדים בטוחים ברשתות החברתיות? אבא'ה, אתה חי בסטורי!

מצטרפים לאינטרנט
רימון ומקבלים
חודשיים ראשונים
ב-79 ש"ח
על חבילת אינטרנט
בתשתית סיבים

הגנה בהתאמה
אישית לכל משתמש

הגנה בווטסאפ
וברשתות חברתיות

בקרה על זמני מסך
בכל מכשיר

לגלוש מוגנים
במהירות הסיב

חדש! SHIELD

פתרונות דיגיטליים מתקדמים להורות חדשה,
כולל הגנה ברשתות חברתיות

עם SHIELD מבית רימון אתם יכולים להיות רגועים שהילדים מוגנים גם ברשתות החברתיות. אם יש פוסט או סטורי שאינם הולמים, SHIELD פשוט תעלים את התמונה ותאפשר להם להמשיך לגלוש רק עם תוכן שמתאים להם. התקינו SHIELD בבית ותהיו בראש שקט שהילדים שלכם מוגנים ברשתות החברתיות, באינטרנט ואפילו בווטסאפ.

rimon.net.il

